

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), a u vezi s člankom 23. i člankom 43. stavkom 2. Statuta Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Narodne novine, br. 193/2003, 73/2004, 116/2008, 101/2009, 118/2011, 67/2013 i 70/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o ostvarenju Programa rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu, u tekstu koji je Odlukom, klase: 024-04/14-03/8, urbroja: 563-01/01-14-2, od 7. srpnja 2014. godine prihvatio Upravni odbor Fonda.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

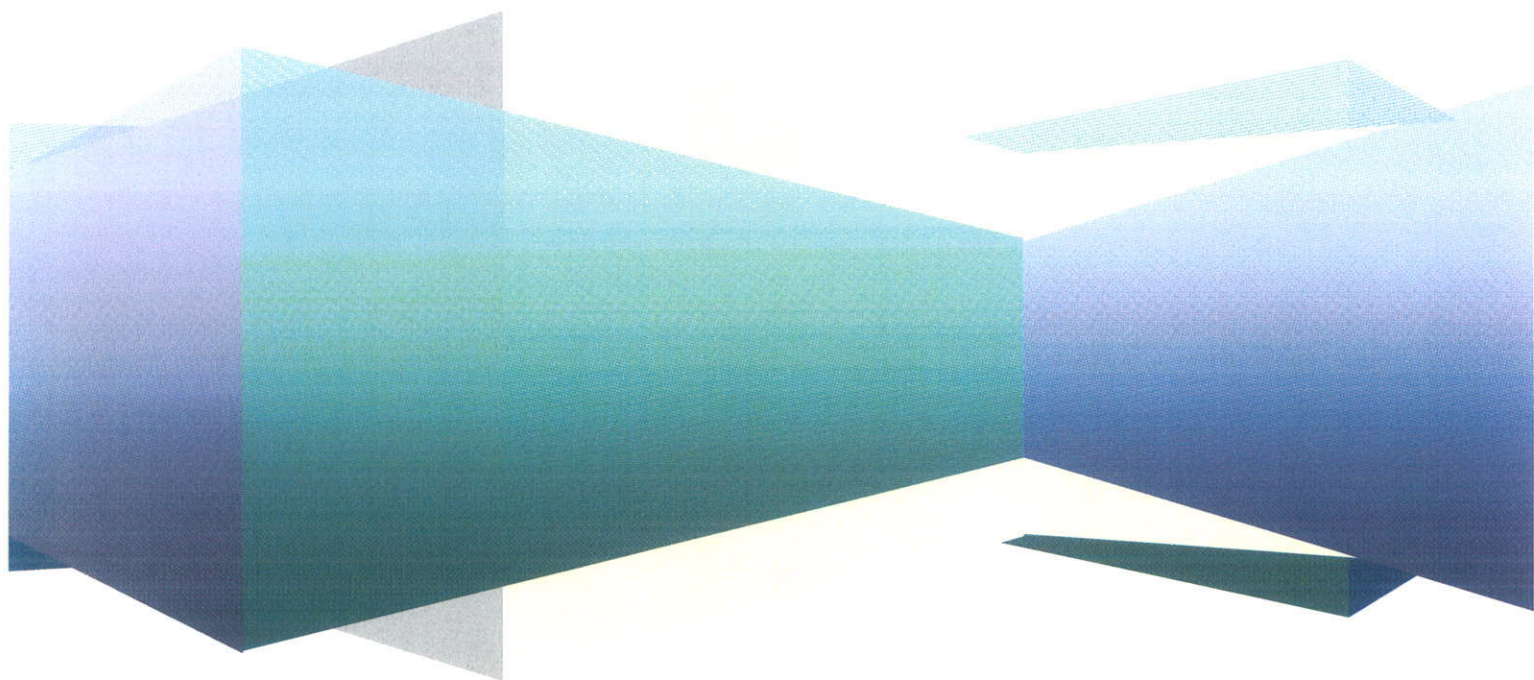
Zoran Milanović

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

**Izvešće
o ostvarenju Programa rada
Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
za 2013. godinu**

SRPANJ, 2014.

I.	UVODNE NAPOMENE	3
II.	PROGRAM RADA FONDA ZA 2013. GODINU	5
	2.1. OSTVARENJE PLANA PRIHODA I RASHODA FONDA U 2013. GODINI	6
	2.1.1. Prihodi, primici i potraživanja	6
	2.1.2. Rashodi, izdaci i preuzete obveze	11
III.	OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA PO PROGRAMIMA I PROJEKTIMA U 2013. GODINI	16
	3.1. PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	16
	3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada	17
	3.1.2. Sanacija divljih odlagališta	17
	3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada – posude za selektivno prikupljanje otpada	18
	3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom	19
	3.1.5. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom - Kaštijun	19
	3.1.6. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom - Mariščina	20
	3.1.7. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	20
	3.1.8. Sanacija odlagališta opasnog otpada	20
	3.1.9. Izgradnja pretovarnih stanica	21
	3.1.10. Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić Brdo	21
	3.1.11. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode, mora	21
	3.1.12. Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu	22
	3.1.13. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	22
	3.1.14. Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	22
	3.1.15. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	22
	3.1.16. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija	23
	3.1.17. Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)	23
	3.1.18. Ostali programi i projekti zaštite okoliša	25
	3.2. PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	26
	3.2.1. Provedba nacionalnih energetskih programa	29
	3.2.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	29
	3.2.3. Poticanje održive gradnje	30
	3.2.4. Poticanje čistijeg transporta	30
	3.2.5. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti	30
	3.2.6. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti	31
	3.2.7. Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti	31
	3.2.8. Poticanje aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske	31
	3.2.9. Provedba energetske politike Republike Hrvatske	31
	3.2.10. Međunarodna suradnja	32
	3.2.11. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	33
	3.2.12. Analiza mjera energetske učinkovitosti za korisnike sredstava Fonda	33
	3.2.13. Jamstveni Fond	34
	3.3. POSTUPANJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	35
	3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom	36
	3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama	36
	3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima	36
	3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	36
	3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima	37
	3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom	37
	3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima	37
	3.4. ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE	37
IV.	REKAPITULACIJA OSTVARENJA PROGRAMA RADA FONDA U 2013. GODINI	38
V.	ZAKLJUČAK	43

IZVJEŠĆE O OSTVARENJU PROGRAMA RADA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST ZA 2013. GODINU

I. UVODNE NAPOMENE

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) osnovan je Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03 i 144/12). Na temelju članka 23. stavka 1. i 2. Zakona o Fondu Upravni odbor Fonda donosi Program rada i Financijski plan. U Programu rada i Financijskom planu izdvojeno se prikazuju programi i projekti te financijska sredstva za područje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Financijski plan Fonda donosi se u skladu s postupkom propisanim za izvanproračunske fondove, a temeljem Zakona o proračunu (NN 87/08 i 136/12).

Fond ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima, a osnovan je kao izvanproračunski fond.

Na sjednici održanoj 4. prosinca 2012. godine Hrvatski sabor dao je suglasnost na Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu i projekcije za 2014. i 2015. godinu, koji je 15. prosinca 2012. godine objavljen u NN 139/12, a planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci Fonda iznosili su 1.253.036.887,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Fonda za 2013. godinu, na koji je 04. prosinca 2013. godine Hrvatski sabor dao suglasnost i koji je objavljen 06. prosinca 2013. godine u NN 145A/13 planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Fonda u visini od 1.057.343.855 kn.

Na temelju Financijskog plana Fonda za 2013. godinu s projekcijom za 2014. i 2015. godinu izrađen je i Program rada Fonda za 2013. godinu koji je Upravni odbor Fonda prihvatio Odlukom na sjednici održanoj 14. lipnja 2013. godine, Klasa: 024-04/13-03/10, Urbroj: 563-01/06-13-02. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 4. srpnja 2013. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti na Program rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu, Klasa: 022-03/13-04/285; Urbroj: 50301-05/05-13-2.

Raspoloživa sredstva Fonda za 2013. godinu utvrđena Financijskim planom povećavaju se za višak ostvaren u 2012. godini u iznosu od 243.722.651,01 kn koji je raspodijeljen Odlukom o raspodjeli viška prihoda i primitaka poslovanja ostvarenih u 2012. godini od 04. listopada 2013. godine, Klasa: 024-04/13-03/17, Urbroj: 563-03/209-13-8 za podmirenje rashoda i izdataka za programe i projekte koje sufinancira Fond, a koji nisu planirani ili su nedostatni sukladno Financijskom planu i Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2013. godinu.

Prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša Fond je osnovan radi osiguranja dodatnih sredstava za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša.

Prema odredbama Zakona o energiji Fond je osnovan radi sudjelovanja u financiranju nacionalnih energetske programa imajući u vidu postizanje energetske učinkovitosti, odnosno korištenje obnovljivih izvora energije.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom Fond organizira i osigurava provođenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori i otpadni električni i elektronični otpad), dalje u tekstu PKO.

Prema odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji Fond osigurava financiranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti te prati i verificira ostvarene uštede energije kod korisnika sredstava Fonda o čemu podnosi godišnja izvješća Ministarstvu gospodarstva.

Fond uz Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja i Ministarstvo gospodarstva ima značajnu ulogu u procesu promicanja i ostvarivanja cjelovitog sustava zaštite okoliša, a osobito u gospodarenju otpadom, te ostvarivanju nacionalnih energetske programa i gospodarenju energijom. Svoju djelatnost Fond ostvaruje i uz suradnju sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave stručnim, znanstvenim i financijskim institucijama i tvrtkama, a dio projekata i u suradnji s međunarodnim financijskim institucijama i tijelima.

Djelatnost Fonda ostvaruju stručne službe koje su organizirane na način propisan Statutom i drugim općim aktima.

Unutarnje ustrojstvene jedinice Fonda su:

- Ured direktora,
- Sektor za pravne poslove,
- Sektor zaštite okoliša,
- Sektor za energetska učinkovitost,
- Sektor za fondove Europske unije,
- Sektor za financijske poslove,
- Sektor za naknade i gospodarenje posebnim kategorijama otpada,
- Samostalna služba za nabavu,
- Samostalna služba za unutarnju reviziju,
- Samostalna služba za nadzor posebnih kategorija otpada,
- Samostalna služba za kontroling i poslovne procese,
- Samostalna služba za posredničko tijelo i
- Tajništvo Fonda.

U Fondu je na dan 31. prosinca 2013. godine zaposlen 231 djelatnik.

II. PROGRAM RADA FONDA ZA 2013. GODINU

Program rada i Financijski plan Fonda za 2013. godinu predstavljaju kontinuitet u realizaciji programa i projekata koji su započeli osnivanjem Fonda.

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirano je ostvarivanje sljedećih aktivnosti:

U području **zaštite okoliša** planirana su sredstva u iznosu od **221.281.515 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada,
2. Sanacija divljih odlagališta otpada,
3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada,
4. Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom,
5. Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom-Kaštijun,
6. Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom-Mariščina,
7. Oporaba i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada,
8. Sanacija odlagališta opasnog otpada – lokacija visoko onečišćenog okoliša,
9. Izgradnja pretovarnih stanica,
10. Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo,
11. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora te ublažavanje klimatskih promjena i zaštita ozonskog omotača,
12. Poticanje čistije proizvodnje, odnosno izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu,
13. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti,
14. Omiška Dinara - Očuvanje krajobrazne vrijednosti,
15. Poticanje održivog ruralnog razvoja,
16. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i sličnih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti u zaštiti okoliša,
17. Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (Agencija za zaštitu okoliša) i
18. Ostali projekti i programi zaštite okoliša.

U području **postupanja s posebnim kategorijama otpada** planirana su sredstva u iznosu od **693.640.000 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Gospodarenje ambalažnim otpadom,
2. Gospodarenje otpadnim gumama,
3. Gospodarenje otpadnim vozilima,
4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima,
5. Gospodarenje otpadnim uljima,
6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom i
7. Otpadne tvari koje oštećuju ozonski sloj (freoni).

U području **energetske učinkovitosti** planirana su sredstva u iznosu od **83.418.840 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Provedba nacionalnih energetskega programa,
2. Provedba energetskega pregleda i demonstracijskega aktivnosti,
3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije,
4. Poticanje održive gradnje,
5. Poticanje čistijeg transporta,
6. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti,
7. Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti,
8. Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH,
9. Provedba energetske politike,
10. Međunarodna suradnja,
11. Poticanje edukativnih i informacijskega aktivnosti u području energetske učinkovitosti.

Za ostvarivanje aktivnosti u području zaštite okoliša, postupanja s posebnim kategorijama otpada i energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u 2013. godini planirana su ukupna sredstva u iznosu od **1.057.343.855 kn**.

Za **administrativno upravljanje i opremanje** planirana su sredstva u iznosu od **59.003.500 kn**.

2.1. OSTVARENJE PLANA PRIHODA I RASHODA FONDA U 2013. GODINI

2.1.1. Prihodi, primici i potraživanja

Financijskim planom Fonda za 2013. godinu i izmjenama i dopunama istog planirani su prihodi i primici Fonda u visini od **1.057.343.855 kn.**

Planirani i ostvareni prihodi i primici Fonda u 2013. godini:

PRIHODI I PRIMICI	PLAN 2013.	OSTVARENO 1.1.-31.12. 2013.	%	% u ukupnim prihodima
Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	417.693,30	-	0,04
Tekuće pomoći iz proračuna	1.236.402	1.403.943,34	113,55	0,13
Kapitalne pomoći iz proračuna	9.613.729	5.124.172,21	53,30	0,48
Tekuće pomoći od prorač. koris. tem. prijenosa sred. EU	8.978.878	7.835.746,23	87,27	0,74
Kapitalne pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	62.594.642	48.249.124,48	77,08	4,56
UKUPNO POMOĆI IZ PRORAČUNA	82.423.651	63.030.679,56	76,47	5,95
Prihodi od imovine	16.005.000	15.147.278,90	94,64	1,43
UKUPNO PRIHODI OD IMOVINE	16.005.000	15.147.278,90	94,64	1,43
Naknada za emisiju u okoliš SO ₂	1.600.000	1.620.802,86	101,30	0,15
Naknada na emisije u okoliš NO ₂	3.600.000	3.816.592,40	106,02	0,36
Naknada za emisiju u okoliš CO ₂	17.582.544	15.575.740,10	88,59	1,47
Naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	800.000	944.282,21	118,04	0,09
Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	220.000.000	225.726.484,29	102,60	21,31
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O FONDU	243.582.544	247.683.901,86	101,68	23,38
Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	490.000.000	501.750.777,85	102,40	47,37
Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	30.000.000	32.319.629,56	107,73	3,05
Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	37.000.000	38.884.358,90	105,09	3,67
Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	31.000.000	31.962.347,64	103,10	3,02
Naknada za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	7.900.000	8.066.934,95	102,11	0,76
Naknada za gospodarenje EE otpadom	90.000.000	91.917.449,96	102,13	8,68
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM	685.900.000	704.901.498,86	102,77	66,55
Prihodi od kontroliranih tvari	1.000.000	927.522,24	92,75	0,09
UKUPNO PRIHOD TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA	1.000.000	927.522,24	92,75	0,09
Prihodi od pruženih usluga	30.000	27.800,00	92,67	0,00
Ostali nespomenuti prihodi	5.000.000	3.991.337,36	79,83	0,38
Kapitalne donacije	12.000	28.753,25	239,61	0,00
Ostali prihodi	1.500.000	3.314.963,14	221,00	0,31
UKUPNO OSTALI PRIHODI POSLOVANJA	6.542.000	7.362.853,75	112,55	0,70
Prihod od prodaje nefinancijske imovine	5.000	3.308,32	66,17	0,00
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	5.000	3.308,32	66,17	0,00
UKUPNO PRIHODI	1.035.458.195	1.039.057.043,49	100,35	98,10
Primici od financijske imovine i zaduživanja	21.885.660	20.139.738,68	92,02	1,90
UKUPNO PRIMICI OD FINANC. IMOVINE I ZADUŽIVANJA	21.885.660	20.139.738,68	92,02	1,90
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	1.057.343.855	1.059.196.782,17	100,18	100,00
Višak prihoda iz prethodne godine	-	243.722.651,01	-	-
SVEUKUPNO	1.057.343.855	1.302.919.433,18	-	-

Financijskim planom Fonda za 2013. godinu, planirani su prihodi i primici Fonda u visini od **1.057.343.855 kn**, a ostvareni su u iznosu od **1.059.196.782,17 kn (100,18% planiranih sredstava za 2013. godinu)** što s viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu od **243.722.651,01 kn** iznosi **1.302.919.433,18 kn**.

Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od **1.039.057.043,49 kn**, a ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu **20.139.738,68 kn** i sastoje se od povrata danih dugoročnih zajmova.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o Fondu ostvareni su u iznosu od **247.683.901,86 kn**, i veći su za 1,68% od planiranih, a čine 23,38% ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o održivom gospodarenju otpadom ostvareni su u iznosu od **704.901.498,86 kn**, i veći su za 2,77% od planiranih, a čine 66,55% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi u 2013. godini koji se temelje na Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, veći su za 2.417.042,53 kn, u odnosu na prihode po istoj osnovi ostvarene u 2012. godini.

Najznačajniji prihodi ostvareni su od naknada za ambalažu i ambalažni otpad (501.750.777,85 kn, odnosno 47,37% ukupno ostvarenih prihoda) te od posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon (225.726.484,29 kn, odnosno 21,31% ukupno ostvarenih prihoda).

S obzirom na činjenicu da je veliki broj obveznika plaćanja naknada u poslovnom odnosu s prodavateljima i koncesionarima kojima Fond isplaćuje naknade za zbrinjavanje ambalažnog otpada, značajan dio potraživanja Fonda naplaćuje se kroz kompenzacije te je tako u 2013. godini kroz kompenzacije naplaćeno 167.606.216,64 kn što čini 16,13% ostvarenih prihoda u promatranom razdoblju.

Fond naknade, koje se temelje na Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, naplaćuje prema podacima koje dostavljaju obveznici plaćanja sukladno pravilnicima, a kontrola dostavljenih podataka može se obaviti samo uvidom u poslovnu dokumentaciju kod obveznika, zbog čega je potrebno provoditi stalni nadzor nad provedbom pravilnika o gospodarenju posebnim kategorijama otpada. S time u svezi, a kako je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisano da nadzor nad primjenom citiranog Zakona i propisa donesenih na temelju njega, u dijelu koji se odnosi na obveze proizvođača proizvoda, provode ovlašteni službenici ministarstva nadležnog za carinsku upravu, to je Fond uspostavio suradnju sa Ministarstvom financija – Carinskom upravom, s ciljem provođenja sustavnih kontrola nad obveznicima plaćanja naknada.

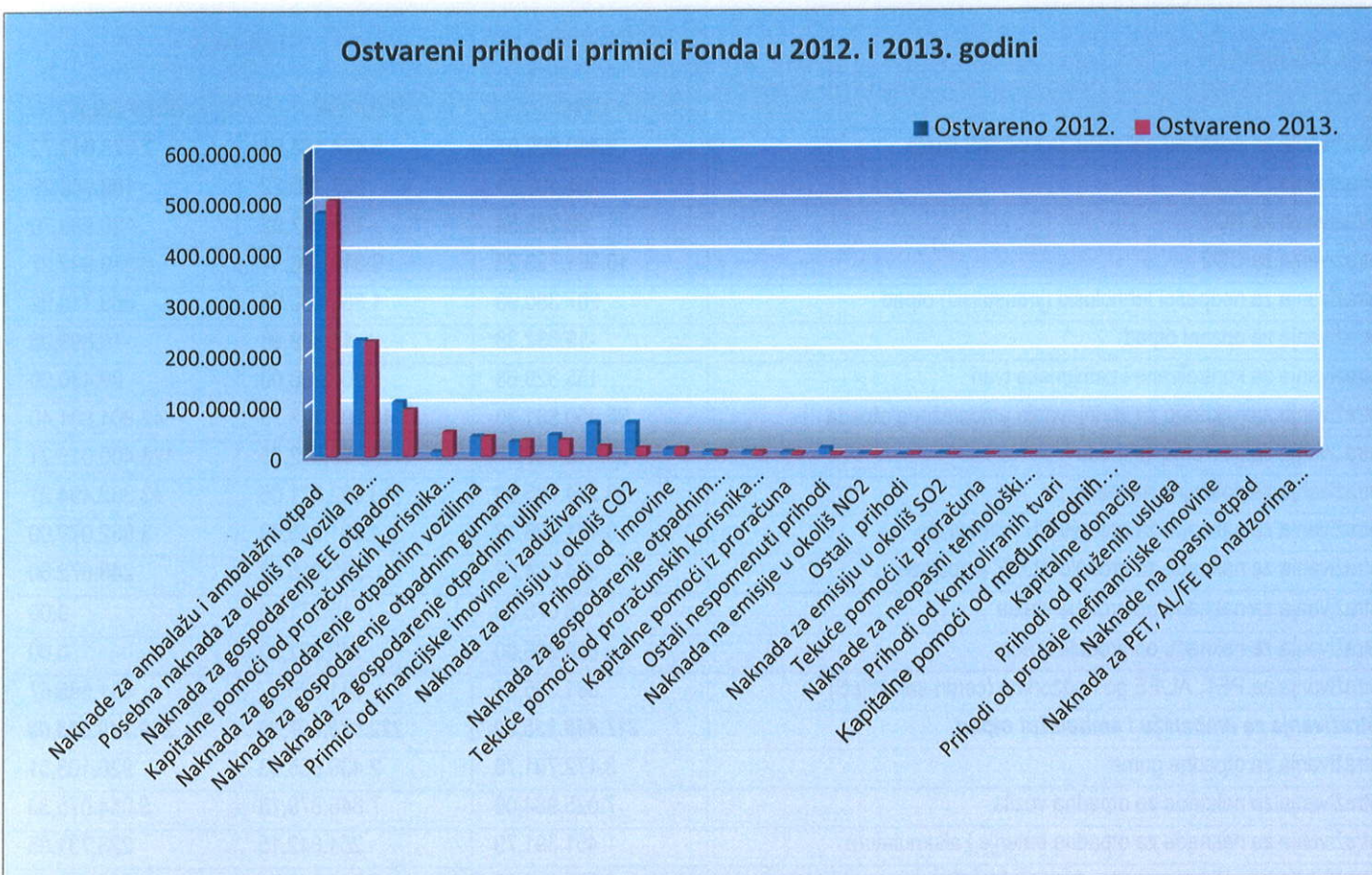
Usporedba ostvarenih prihoda i primitaka Fonda u 2012. i 2013. godini

PRIHODI I PRIMICI	2012.	2013.	POVEĆANJE / SMANJENJE	INDEKS 13/12
	1	2	3(2-1)	4(2/1)
Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0,00	417.693,30	417.693,30	-
Tekuće pomoći iz proračuna	1.631.127,11	1.403.943,34	-227.183,77	86,07
Kapitalne pomoći iz proračuna	5.826.390,89	5.124.172,21	-702.218,68	87,95
Tekuće pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	6.545.263,28	7.835.746,23	1.290.482,95	119,72
Kapitalne pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	9.102.832,05	48.249.124,48	39.146.292,43	-
UKUPNO POMOĆI IZ PRORAČUNA	23.105.613,33	63.030.679,56	39.925.066,23	272,79
Prihodi od imovine	13.320.030,29	15.147.278,90	1.827.248,61	113,72
UKUPNO PRIHODI OD IMOVINE	13.320.030,29	15.147.278,90	1.827.248,61	113,72
Naknada za emisiju u okoliš SO ₂	2.597.559,66	1.620.802,86	-976.756,80	62,40
Naknada na emisije u okoliš NO ₂	3.565.256,42	3.816.592,40	251.335,98	107,05
Naknada za emisiju u okoliš CO ₂	65.330.875,69	15.575.740,10	-49.755.135,59	23,84
Naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	2.755.965,42	944.282,21	-1.811.683,21	34,26
Naknade na opasni otpad	87,00	0,00	-87,00	0,00
Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	228.738.097,61	225.726.484,29	-3.011.613,32	98,68
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O FONDU	302.987.841,80	247.683.901,86	-55.303.939,94	81,75
Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	478.077.740,37	501.750.777,85	23.673.037,48	104,95
Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	28.972.647,39	32.319.629,56	3.346.982,17	111,55
Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	39.135.513,69	38.884.358,90	-251.154,79	99,36
Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	41.412.214,04	31.962.347,64	-9.449.866,40	77,18

PRIHODI I PRIMICI	2012.	2013.	POVEĆANJE / SMANJENJE	INDEKS 13/12
	1	2	3(2-1)	4(2/1)
Naknada za gospodarenje EE otpadom	107.323.339,36	91.917.449,96	-15.405.889,40	85,65
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM	702.484.456,33	704.901.498,86	2.417.042,53	100,34
Prihodi od kontroliranih tvari	907.960,35	927.522,24	19.561,89	102,15
UKUPNO PRIHOD TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA	907.960,35	927.522,24	19.561,89	102,15
Naknada za PET, AL/FE po nadzorima (centri-sakupljači)	207.206,50	0,00	-207.206,50	0,00
Prihodi od pruženih usluga	30.573,50	27.800,00	-2.773,50	90,93
Kapitalne donacije	0,00	28.753,25	28.753,25	-
Ostali nespomenuti prihodi	13.684.425,86	3.991.337,36	-9.693.088,50	29,17
Ostali prihodi	14.749,20	3.314.963,14	3.300.213,94	-
UKUPNO OSTALI PRIHODI POSLOVANJA	13.936.955,06	7.362.853,75	-6.574.101,31	52,83
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	223.835,79	3.308,32	-220.527,47	1,48
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	223.835,79	3.308,32	-220.527,47	1,48
UKUPNO PRIHODI	1.056.966.692,95	1.039.057.043,49	-17.909.649,46	98,31
Primici od financijske imovine i zaduživanja (povrat rata danih zajmova)	65.289.617,62	20.139.738,68	-45.149.878,94	30,85
UKUPNO PRIMICI OD FINANC. IMOVINE I ZADUŽIVANJA	65.289.617,62	20.139.738,68	-45.149.878,94	30,85
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	1.122.256.310,57	1.059.196.782,17	-63.059.528,40	94,38

Ostvareni prihodi i primici u 2013. godini manji su za 63.059.528,40 kn, odnosno 5,62% u odnosu na prihode i primitke ostvarene u 2012. godini, no iako je vidljiv lagani pad prihoda i primitaka Fonda u odnosu na 2012. godinu, prihodi s osnove većine naknada bilježe rast (prihodi temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom i prihodi temeljem Zakona o zaštiti zraka). Ukupni prihodi u 2013. godini manji su za 17.909.649,46 kn u odnosu na ostvarene prihode u 2012. godini.

Ostvareni prihodi i primici Fonda u 2012. i 2013. godini

Grafikon 1. Ostvareni prihodi i primici Fonda u 2012. i 2013. Godini

Usporedba ostvarenih potraživanja Fonda u 2012. i 2013. godini

POTRAŽIVANJA	31.12.2012.	31.12.2013.	
	UKUPNA	UKUPNA	DOSPJELA
Depoziti u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	50.000.000,00	50.000.000,00	10.000.000,00
Potraživanja od zaposlenih	11.036,63	0,00	0,00
Potraživanja za više plaćene poreze	0,00	6.762,29	0,00
Potraživanja za naknade koje se refundiraju i predujmove	56.382.545,82	42.551.395,94	0,00
Ostala nespomenuta potraživanja	921.050,56	1.637.309,55	1.571.128,98
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	107.314.633,01	94.195.467,78	11.571.128,98
Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru	16.734.275,24	25.852.721,49	0,00
Zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	89.490.465,30	73.128.949,74	24.304.074,70
Zajmovi tuzemnim obrtnicima	2.806.270,02	2.206.270,02	626.584,94
Zajmovi gradskim proračunima	28.612,82	0,00	0,00
Zajmovi općinskim proračunima	792.300,00	784.350,00	696.900,00
Zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog prorač.	1.523.336,00	1.014.168,00	0,00
Potraživanja za dane zajmove*	111.375.259,38	102.986.459,25	25.627.559,64
Komercijalni i blagajnički zapisi - tuzemni	0,00	150.000.000,00	0,00
Vrijednosni papiri	0,00	150.000.000,00	0,00
Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trg. društava izvan javnog sektora	72.900,00	72.900,00	0,00
Dionice i udjeli u glavnici	72.900,00	72.900,00	0,00
Potraživanje za prihode od financijske imovine	27.275.277,17	48.795.627,72	42.647.990,47

POTRAŽIVANJA	31.12.2012.	31.12.2013.	
	UKUPNA	UKUPNA	DOSPJELA
Potraživanja za posebnu naknadu za motorna vozila	3.440.900,01	5.474.158,94	2.623.642,72
Potraživanja za SO2	291.402,26	227.169,22	189.968,29
Potraživanja za NO2	99.288,54	125.917,02	120.969,70
Potraživanja za CO2	10.361.723,23	6.619.126,11	6.319.992,27
Potraživanja za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	207.380,90	1.350.252,98	569.710,02
Potraživanja za opasni otpad	-19.632,38	-16.899,96	-16.899,96
Potraživanja za kontrolirane i zamjenske tvari	155.329,68	107.250,00	89.430,00
Potraživanja za naknadu za zbrinjavanje ambalažnog otpada	36.950.681,36	44.207.193,70	42.804.801,40
Potraživanja za povratnu naknadu	139.045.690,17	128.990.522,78	128.400.015,21
Potraživanja za poticajnu naknadu	33.324.785,56	43.662.871,05	43.362.494,31
Potraživanja za naknadu za prodaju PET ambalaže	6.471.626,12	4.491.175,00	3.852.079,00
Potraživanja za naknadu za prodaju AL/FE ambalaže	554.884,62	285.816,00	248.672,60
Potraživanja za naknadu od prodaje stakla	48.675,60	15.271,20	0,00
Potraživanja za naknadu od prodaje vreća	590.296,00	142.352,00	0,00
Potraživanja za PET, AL/FE po nadzorima (centri-sakupljači)	881.595,57	881.595,57	881.595,57
Potraživanja za ambalažu i ambalažni otpad	217.868.235,00	222.676.797,30	219.549.658,09
Potraživanja za otpadne gume	3.472.701,78	2.436.855,53	926.103,51
Potraživanja za naknade za otpadna vozila	7.025.984,06	7.646.879,18	5.054.075,30
Potraživanja za naknade za otpadne baterije i akumulatore	451.391,79	254.642,15	223.731,05
Potraživanja za naknade za otpadna maziva ulja	2.837.649,08	7.285.298,74	6.920.053,86
Potraživanja za naknadu za elektronički otpad	14.459.380,00	10.822.075,66	4.596.858,42
Potraživanja za prihode po posebnim propisima	0,00	313.135,39	308.135,39
Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0,00	4.705,60	3.305,60
Potraživanja za ostale prihode	760.000,00	0,00	0,00
Potraživanja za prihode poslovanja	288.687.011,12	314.122.991,58	290.126.724,73
UKUPNO:	507.449.803,51	661.377.818,61	327.325.413,35

Izvor: Bruto bilanca na dan 31.12.2013. godine

Napomena: Negativne vrijednosti potraživanja iskazane na naknadi na opasni otpad nastala je uslijed korekcija obveza po konačnom obračunu.

Ukupna potraživanja Fonda na dan 31.12.2013. godine iznose **661.377.818,61 kn**, a odnose se na:

- Potraživanja Fonda s osnove depozita, jamčevni pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 94.195.467,78 kn odnose se na:
 - oročene depozite u bankama u iznosu od 50.000.000,00 kn:
 - oročeni depozit u iznosu od 10.000.000,00 kn u Credo banci d.d. za što je Fond prijavio tražbinu HNB-u koja je oduzela licencu za rad Credo banci d.d. te je pokrenut postupak prisilne likvidacije oročenog depozita s pripadajućim kamatama (dospijeće depozita prema ugovoru i dodacima je bilo 7. ožujka 2012. godine).
 - oročeni depozit u iznosu od 40.000.000,00 kn u HPB d.d. Zagreb čije je dospijeće 28. prosinca 2014. godine s mogućnošću otkazivanja Ugovora o oročenju i prije isteka roka
 - potraživanja s osnove predujmova za izgradnju županijskih centara za gospodarenje otpadom Kaštijun i Marišćina i druga potraživanja u ukupnom iznosu od 44.195.467,78 kn.
- Potraživanja Fonda s osnove danih zajmova na dan 31.12.2013. godine iznose 102.986.459,25 kn od čega je 25.627.559,64 kn dospjelo,
- Potraživanja Fonda s osnove vrijednosnih papira u iznosu od 150.000.000,00 kn (trezorski zapisa Ministarstva financija RH),
- Potraživanja Fonda s osnove dionica i udjela u glavnici u iznosu od 72.900,00 kn, odnose se na potraživanja Fonda u iznosu od 451.935,91 kn s osnove naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada od društva

Pevec Zagreb d.o.o. u stečaju, koje je u cijelosti priznato u stečajnom postupku, a temeljem Stečajnog plana (NN 16/11) pretvoreno u poslovni udio trgovačkog društva Pevec Zagreb d.o.o. u stečaju. Zamjenjuje se za 729 dionica trgovačkog društva Pevec d.d. nominalne vrijednosti 72.900,00 kn i

- Potraživanja Fonda s osnove prihoda poslovanja u iznosu od 314.122.991,58 kn (od čega je dospjelo 290.126.724,73 kn) - najveći udio 33,67%, otpada na potraživanja za ambalažu i ambalažni otpad (222.676.797,30 kn), zatim na potraživanja od naknada za Postupanje s EE uređajima i opremom – 1,64% (10.822.075,66 kn), potraživanja od naknada za Postupanje s otpadnim vozilima – 1,16% (7.646.879,18 kn), potraživanja od naknada za Postupanje s otpadnim uljima – 1,10% (7.285.298,74 kn) i potraživanja od naknada za CO² – 1,00% (6.619.126,11 kn).

Potraživanja od naknada iznose ukupno 265.009.522,87 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi iznos od 247.187.649,84 kn. Uvidom u analitiku naknada utvrđeno je da se veći dio dospjelih potraživanja s osnove prihoda poslovanja u ukupnom iznosu od 163.366.124,08 kn, odnosi na slijedeće:

- 141.013.617,18 kn odnosi se na tvrtke nad kojima je otvoren stečaj ili pokrenuta predstečajna nagodba,
- 16.491.369,86 kn odnosi se na naplatu potraživanja ovršnim putem, od čega se na ovrhe koje se ne naplaćuju odnosno na ovrhe koje su starije od 30 dana odnosi iznos od 13.809.190,79 kn i
- 5.861.137,04 kn odnosi se na otvorene postupke u sudskim sporovima (Upravni sud, Trgovački sud).

Ukupna potraživanja Fonda na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 661.377.818,61 kn veća su za 30,33% odnosno za 153.928.015,10 kn u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada su iznosila 507.449.803,51 kn.

Do 31.12.2013. godine Fond je prijavio:

- 105.057.089,89 kn potraživanja u postupcima predstečajnih nagodbi za 56 dužnika,
- 101.609.556,16 kn tražbina u stečajnim postupcima za 155 dužnika.

Tijekom 2013. godine Fond je radi predstečajnih nagodbi isknjižio potraživanja u ukupnom iznosu od 5.634.399,63 kn i to:

- 3.025.558,10 kn s osnove potraživanja za dane dugoročne zajmove i
- 2.608.841,53 kn s osnove potraživanja za naknade.

2.1.2. Rashodi, izdaci i preuzete obveze

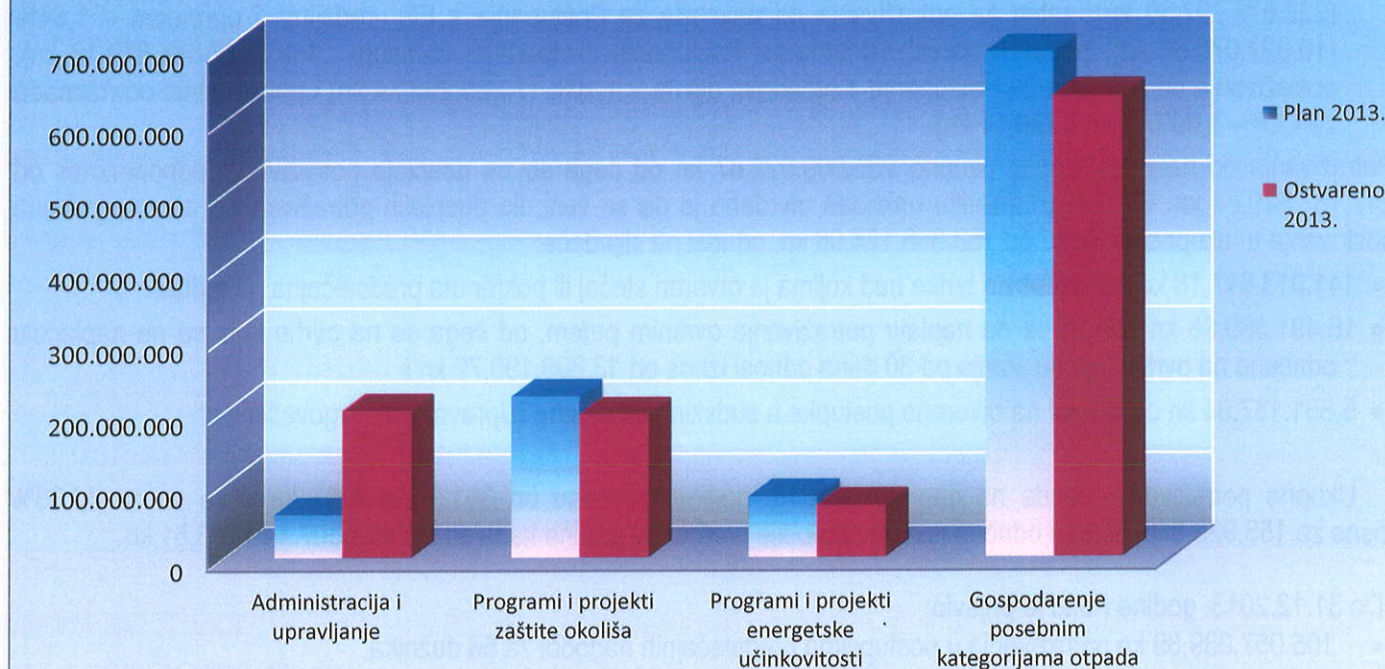
Planirani rashodi i izdaci Fonda u 2013. godini

RASHODI I IZDACI	PLAN 2013.	IZVRŠENJE 31.12.2013.	INDEKS IZVRŠENJE/PLAN
	1	2	3(2/1)
Administrativno upravljanje i opremanje	59.003.500	201.958.962,35	342,28
PROGRAMI I PROJEKTI	998.340.355	901.962.391,64	90,35
Programi i projekti zaštite okoliša	221.281.515	196.640.146,19	88,86
Programi i projekti energetske učinkovitosti	83.418.840	71.630.656,16	85,87
Postupanje s posebnim kategorijama otpada	693.640.000	633.691.589,29	91,36
UKUPNO RASHODI I IZDACI	1.057.343.855	1.103.921.353,99	104,41

Rashodi i izdaci Fonda u 2013. godini ostvareni su u iznosu 1.103.921.353,99 kn, što iznosi 104,41% planiranih rashoda i izdataka za 2013. godinu.

U ukupnim rashodima i izdacima, najveći udio otpada na rashode za postupanje s posebnim kategorijama otpada (91,36%), zatim na programe i projekte zaštite okoliša (88,86%), programe i projekte energetske učinkovitosti (85,87%) te na administraciju i upravljanje (342,28%).

Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda u 2013. godini

Grafikon 2: Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda u 2013. godini

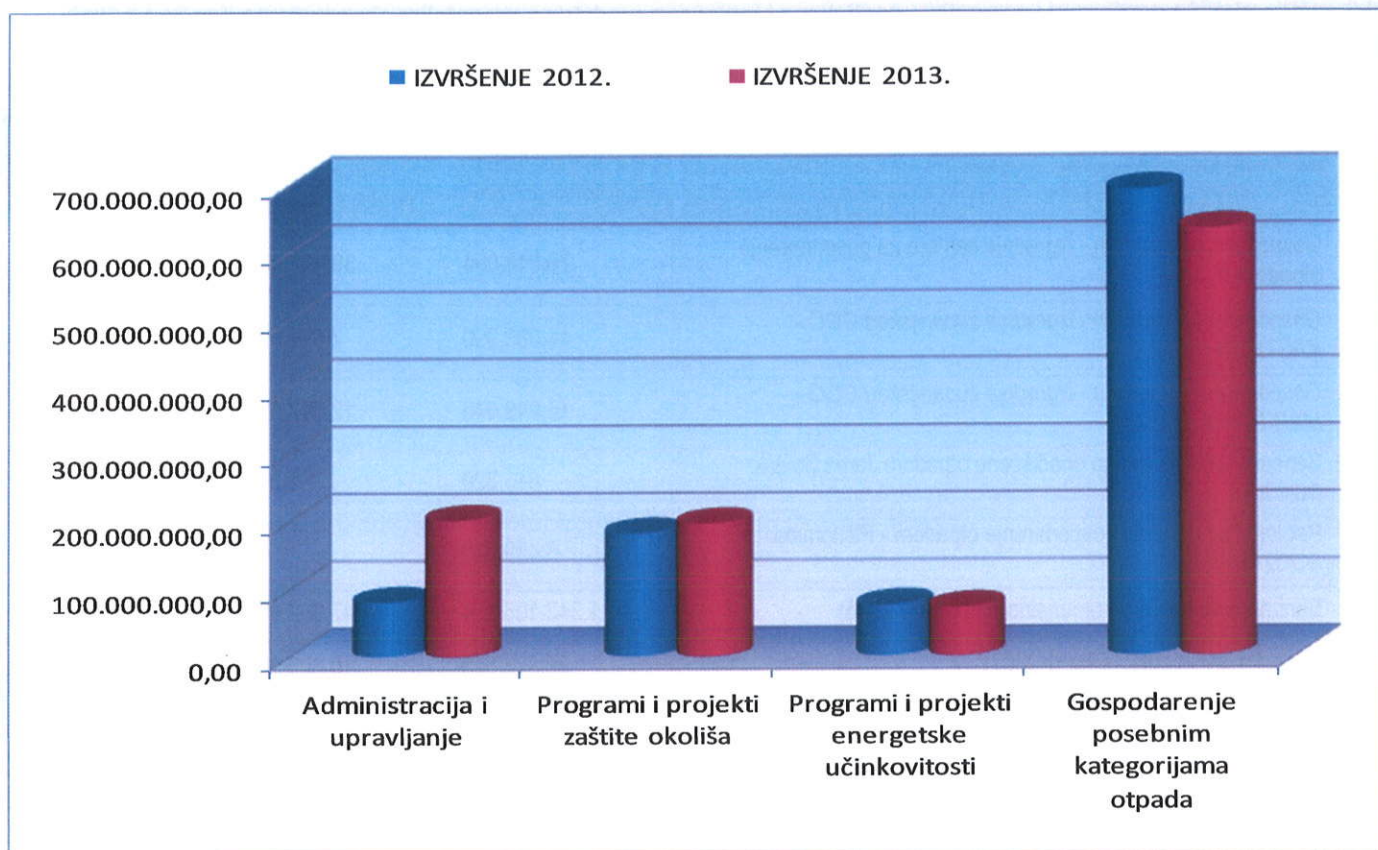
Usporedba ostvarenih rashoda i izdataka Fonda u 2012. i 2013. godini

RASHODI I IZDACI	IZVRŠENJE 31.12.2012.	PLAN 2013.	IZVRŠENJE 31.12.2013.	INDEKS 2013/2012
	1	2	3	4(3/1)
Administrativno upravljanje i opremanje	80.602.044,15	59.003.500	201.958.962,35	250,56
PROGRAMI I PROJEKTI	949.436.121,35	998.340.355	901.962.391,64	95,00
Programi i projekti zaštite okoliša	182.163.105,74	221.281.515	196.640.146,19	107,95
Programi i projekti energetske učinkovitosti	75.838.132,98	83.418.840	71.630.656,16	94,45
Postupanje s posebnim kategorijama otpada	691.434.882,63	693.640.000	633.691.589,29	91,65
UKUPNO RASHODI I IZDACI	1.030.038.165,50	1.057.343.855	1.103.921.353,99	107,17

Rashodi i izdaci u 2013. godini veći su za 73.883.188,49 kn, odnosno 7,17% od ostvarenih rashoda i izdataka u 2012. godini.

Rashodi i izdaci za administrativno upravljanje i opremanje veći su za 121.356.918,20 kn odnosno 250,56% u odnosu na 2012. godinu, na što je ponajviše utjecala kupnja trezorskih zapisa Ministarstva financija RH u iznosu od 149.664.000,00 kn.

Rashodi i izdaci za programe i projekte zaštite okoliša veći su za 14.477.040,45 kn, odnosno 7,95% u odnosu na 2012. godinu, rashodi za gospodarenje posebnim kategorijama otpada manji su za 57.743.293,34 kn, odnosno 8,35% kao i rashodi i izdaci za programe i projekte energetske učinkovitosti manji su za 4.207.476,82 kn, odnosno 5,55% u odnosu na ostvarene rashode i izdatke u 2012. godini.

Grafikon 3. Usporedba ostvarenih rashoda i izdataka Fonda u 2012. i 2013. godini

Preuzete obveze za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti

Preuzete obveze Fonda na dan 31.12.2013. godine koje se temelje na potpisanim ugovorima i odlukama Fonda za projekte u provedbi zaštite okoliša i energetske učinkovitosti iznose **1.667.905.835 kn** (1.228.884.009 kn za projekte zaštite okoliša i 439.021.826 kn za projekte energetske učinkovitosti), no preuzete obveze predstavljaju potencijalne obveze Fonda u budućim razdobljima (za sanacije odlagališta otpada rok za realizaciju je 2018. godina). Ove obveze postat će stvarne obveze Fonda ukoliko se realiziraju projekti sukladno odredbama ugovora i procijenjenim vrijednostima ulaganja u projekte i nakon provedenih postupaka javne nabave.

Projekti zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u pripremi i provedbi * - dodijeljena i isplaćena sredstva s preostalim obvezama na dan 31.12.2013.

Red. broj	Aktivnost	Dodijeljeni iznos sredstava Fonda	Ukupno isplaćena sredstva Fonda	Preostale obveze
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA	2.061.005.711	832.121.702	1.228.884.009
2.	ENERGETSKA UČINKOVITOST	494.077.368	55.055.5542	439.021.826
UKUPNO		2.555.083.079	887.177.244	1.667.905.835

* Svi podaci odnose se na projekte u provedbi i pripremi bez zatvorenih projekata.

Projekti zaštite okoliša u pripremi i provedbi¹ - dodijeljena i isplaćena sredstva s preostalim obvezama na dan 31.12.2013. godine

Red. broj	Programi i projekti zaštite okoliša	Dodijeljeni iznos sredstava Fonda	Ukupno isplaćena sredstva Fonda	Preostale obveze
1.	Gospodarenje otpadom - Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (K2009)	76.518.094	39.317.906	37.200.188
2.	Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog CGO - KAŠTIJUN (K2025) ²	14.083.990	7.524.578	6.559.412
3.	Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog CGO - MARIŠĆINA (K2026) ³	14.849.646	12.617.615	2.232.031
4.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak (K2035) ⁴	613.320	361.213	252.107
5.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom - Piškornica (K2027)	6.499.595	0	6.499.595
6.	Saniranje odlagališta komunalnog otpada (K2006)	1.342.106.264	447.682.685	894.423.579
7.	Sanacija divljih odlagališta (K2007)	29.373.893	10.698.357	18.675.536
8.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada (K2010)	3.395.650	1.492.679	1.902.971
9.	Sanacija odlagališta opasnog otpada - lokacije visoko onečišćenog okoliša (K2011)	195.671.518	155.630.388	40.041.130
10.	Sakupljanje građevinskog otpada koji sadrži azbest (K2011)	163.397.586	137.098.449	26.299.137
11.	Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić brdo (K2036)	1.234.968	0	1.234.968
12.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora (K2012)	3.180.131	278.107	2.902.024
13.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova (K2013)	526.000	120.146	405.854
14.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (K2014)	23.059.121	2.186.904	20.872.217
15.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora (K2015)	2.646.047	97.406	2.548.641
16.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i dr. (K2016)	2.799.191	298.729	2.500.462
17.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša (K2017)	61.310.889	14.567.010	46.743.879
18.	Kante i kontejneri	21.537.965	888.847	20.649.118
19.	Sanacija Omiške Dinare - Zaključak Vlade ⁵ (K2030)	50.982.758	20.000	50.962.758
20.	Izgradnja pretovarnih stanica (K2033)	13.095.085	0	13.095.085
21.	Razvoj i održavanje inf. sustava zaštite okoliša (Agencija za zaštitu okoliša) (K2037)	34.124.000	1.240.683	32.883.317
UKUPNO		2.061.005.711	832.121.702	1.228.884.009

¹ Svi podaci odnose se na projekte u provedbi i pripremi bez zatvorenih projekata.

² Izgradnja županijskog CGO - KAŠTIJUN (K2025); Sukladno drugoj revidiranoj aplikaciji s uključenim "nepredviđenim" troškovima od ukupno dodijeljenih 266.538.781,00 kn Fond je dodijelio 14.083.990,00 kn, od ukupno isplaćenih 60.156.207,00 kn Fond je isplatio 7.524.578,00 kn, a od preostalih obveza u iznosu od 206.382.574,00 kn obveze Fonda iznose 6.559.412,00 kn (razlika predstavlja učešće EU i JLS).

³ Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog CGO - MARIŠĆINA (K2026); Sukladno drugoj revidiranoj aplikaciji s uključenim "nepredviđenim" troškovima od ukupno dodijeljenih 274.069.125,00 kn Fond je dodijelio 14.849.646,00 kn, od ukupno isplaćenih 95.874.433,00 kn Fond je isplatio 12.617.615,00 kn, a od preostalih obveza u iznosu od 178.194.692,00 kn obveze Fonda iznose 2.232.031,00 kn (razlika predstavlja učešće EU i JLS).

⁴ Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak (K2035); Od ukupno dodijeljenih 4.088.800,00 kn Fond je dodijelio 613.320,00 kn, od ukupno isplaćenih 2.408.088,00 kn Fond je isplatio 361.213,00 kn, a od preostalih obveza u iznosu od 1.680.712,00 kn obveze Fonda iznose 252.107,00 kn (razlika predstavlja učešće EU).

⁵ Obveze Fonda temeljem Zaključka Vlade, Klasa: 340-08/11-02/03, Urbroj: 5030120-11-1 od 27. listopada 2011. godine.

Projekti energetske učinkovitosti u pripremi i provedbi¹- dodijeljena i isplaćena sredstva s preostalim obvezama na dan 31.12.2013. godine

Red. broj	Programi i projekti energetske učinkovitosti	Dodijeljeni iznos sredstava Fonda	Ukupno isplaćena sredstva Fonda	Preostale obveze
1.	Provedba nacionalnih energetskih programa (K2018)	80.416.204	9.140.709	71.275.495
2.	Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti (K2019)	12.649.381	10.815	12.638.566
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biomasa i sl.) (K2020)	73.830.339	17.023.120	56.807.219
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	138.580.460	15.398.920	123.181.540
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	8.859.332	247.189	8.612.143
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti uključujući i demonstracijske aktivnosti (K2023)	915.056	194.043	721.013
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitost (K2024)	349.756	63.906	285.850
8.	Međunarodna suradnja (A1006)	12.976.840	12.976.840	0
9.	Program obnove javnih zgrada - provedba (K2040)	160.000.000	0	160.000.000
10.	Program obnove zgrada javnog sektora- financiranje izrade energetkih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka (K2042)	5.500.000	0	5.500.000
UKUPNO		494.077.368	55.055.542,00	439.021.826

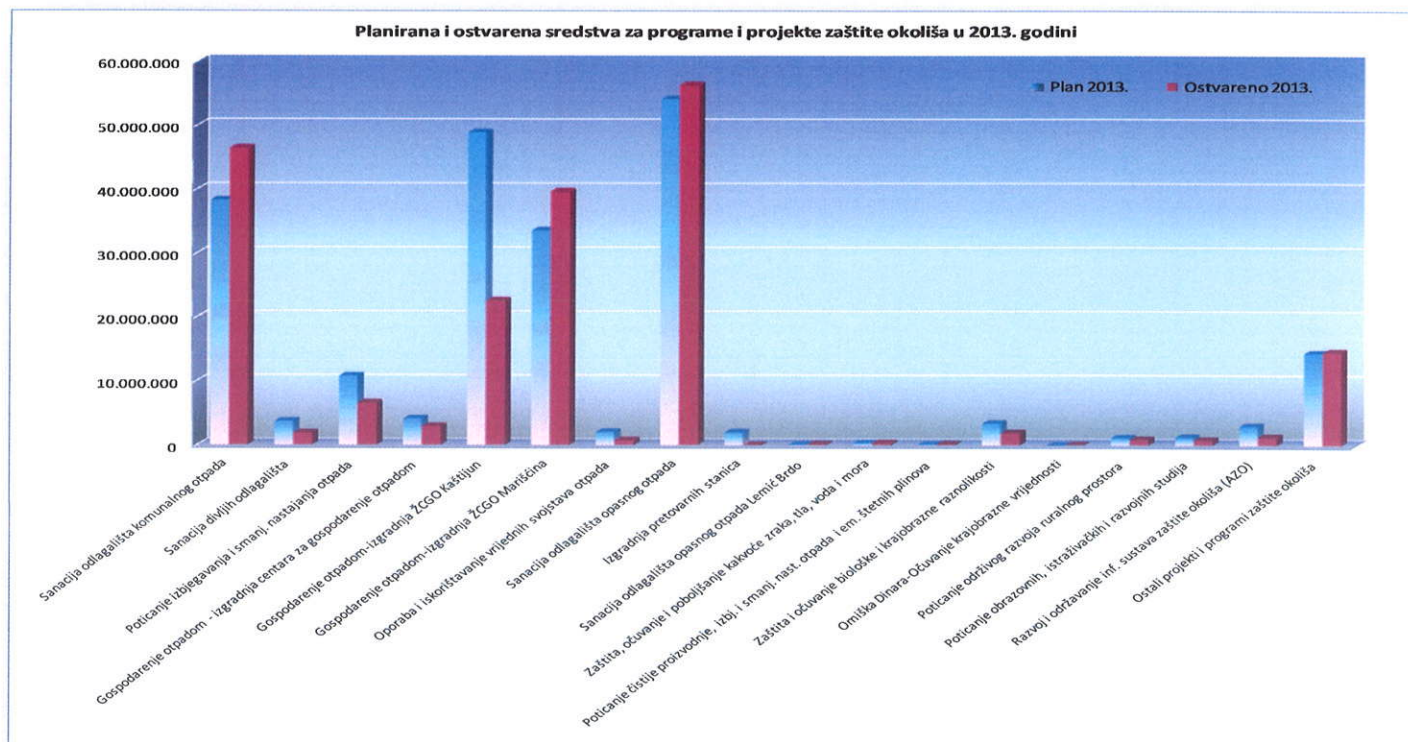
¹ Svi podaci odnose se na projekte u provedbi i pripremi bez zatvorenih projekata.

III. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA PO PROGRAMIMA I PROJEKTIMA U 2013. GODINI

3.1. PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Fond je za programe i projekte zaštite okoliša u 2013. godini planirao sredstva u iznosu od **221.281.515 kn**, od čega je ostvareno od **196.640.146,19 kn**, odnosno **88,86%**.

Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	Plan 2013.	Izvršenje 2013.	%
1.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada	38.311.900	46.391.657,08	121,09
2.	Sanacija divljih odlagališta	3.727.949	1.854.512,68	49,75
3.	Poticanje izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada	10.775.782	6.544.146,82	60,73
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom	4.126.799	2.887.861,36	69,98
5.	Gospodarenje otpadom-izgradnja ŽCGO Kaštijun	48.880.503	22.539.744,94	46,11
6.	Gospodarenje otpadom-izgradnja ŽCGO Marišćina	33.543.138	39.623.580,63	118,13
7.	Oporaba i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	2.058.397	725.689,85	35,26
8.	Sanacija odlagališta opasnog otpada	54.102.255	56.246.373,05	103,96
9.	Izgradnja pretovarnih stanica	2.000.000	0,00	0,00
10.	Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić Brdo	105.000	123.496,76	117,62
11.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora	341.847	316.940,28	92,71
12.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisije štetnih plinova	120.146	120.145,65	100,00
13.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	3.400.000	1.869.422,62	54,98
14.	Omiška Dinara-Očuvanje krajobrazne vrijednosti	20.000	20.000,00	100,00
15.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	1.160.000	844.358,35	72,79
16.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija	1.261.000	766.031,11	60,75
17.	Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)	2.973.234	1.240.683,46	41,73
18.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	14.373.565	14.525.501,55	101,06
	UKUPNO	221.281.515	196.640.146,19	88,86

Grafikon 4. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša u 2013. godini

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007. do 2015. godine kao njeni provedbeni dokumenti, sadrže osnovne ciljeve na području gospodarenja otpadom a to su uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta otpada, sanacija lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom tzv. „crne točke“, razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

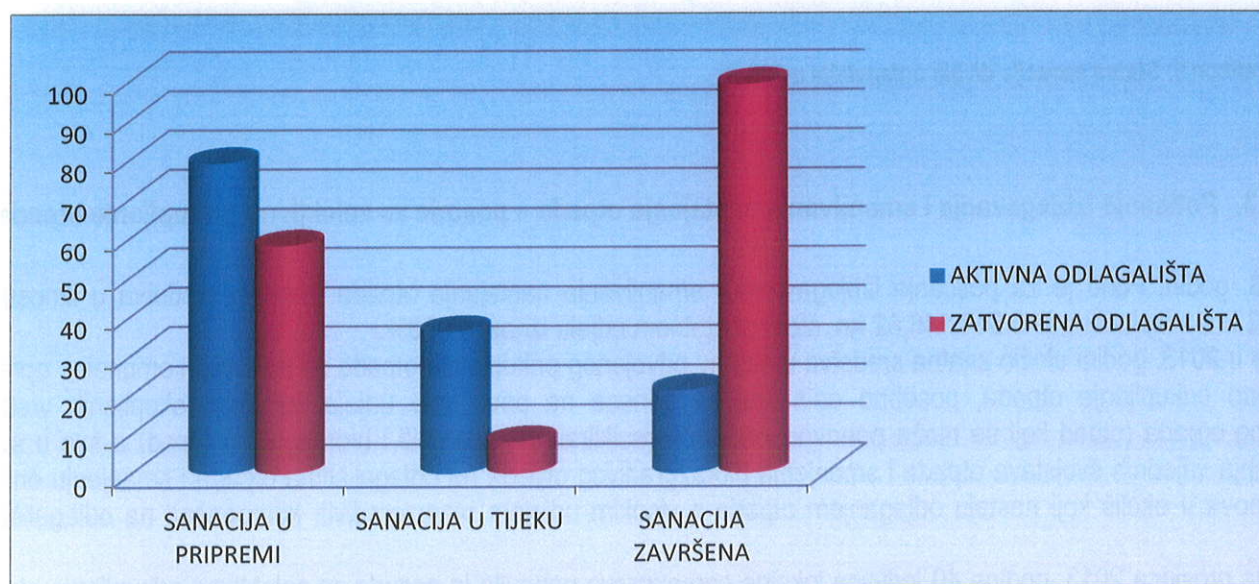
3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada

U 2013. godini Fond je za realizaciju projekata sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada planirano sredstva u iznosu od **38.311.900 kn**, a isplaćeno je **46.391.657,08 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **121,09%**.

Fond je na temelju provedenih natječajâ zaključio ugovore s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sanaciju **299** službenih odlagališta otpada (uključujući i dogovorna odlagališta). Do kraja 2013. godine **sanirano je 120 odlagališta komunalnog otpada**, a u postupku sanacije ili provedbi postupka javne nabave je **44** odlagalište otpada. Za **137** lokacija odlagališta otpada u postupku je rješavanje imovinsko pravnih odnosa, izrada stručno-tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola.

Tablični prikaz: Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH

Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH	SANACIJA U PRIPREMI	SANACIJA U TIJEKU	SANACIJA ZAVRŠENA	UKUPNO
Aktivna odlagališta	79	36	21	136
Zatvorena odlagališta	58	8	99	165
UKUPNO	137	44	120	301

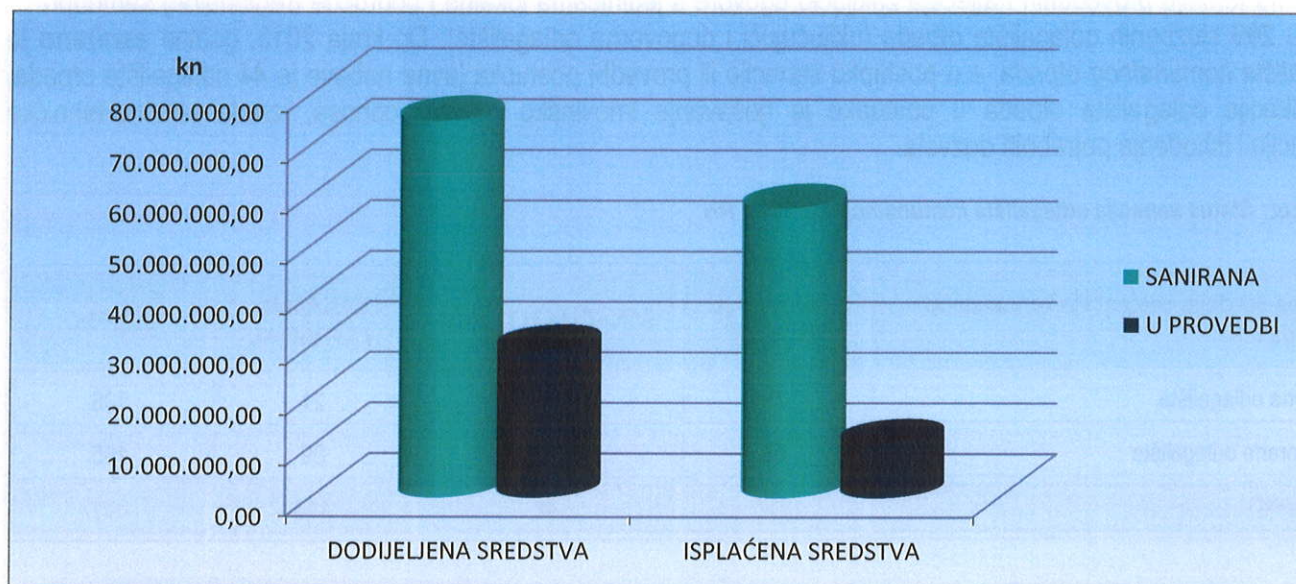
Grafikon 5: Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH

3.1.2. Sanacija divljih odlagališta

U 2013. godini Fond je za sanaciju divljih odlagališta komunalnog otpada planirano sredstva u iznosu od **3.727.949 kn**, a isplaćeno je **1.854.512,68 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **49,75%**. Fond je za sanaciju divljih odlagališta zaključio ugovore s 266 jedinica lokalne samouprave. U okviru jednog ugovora često se nalazi više lokacija divljih odlagališta (ukupno **1.007** lokacija) koje su saniraju po sklopljenom ugovoru.

Prioritete u sanaciji divljih odlagališta imanju ona koja se nalaze na području od posebne državne skrbi, u vodo-zaštitnim područjima, u naseljenim mjestima, u zaštićenim dijelovima prirode, u blizini turističkih naselja kao i ona odlagališta za koje inspekcija zaštite okoliša utvrdi da ih potrebno nužno sanirati jer predstavljaju realnu opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.

Do kraja 2013. godine realizirano je (zatvoreno) 207 ugovora i odluka, dok je još 59 ugovora u pripremi ili provedbi. Sanacijom divljih odlagališta, odnosno onečišćenih područja, ostvaruju su ciljevi Zakona o zaštiti okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak a odnose se na zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštitu biljnog i životinjskog svijeta, zaštitu georaznolikosti, bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti te očuvanje ekološke stabilnosti i zaštitu i poboljšanje kakvoće pojedinih sastavnica okoliša.

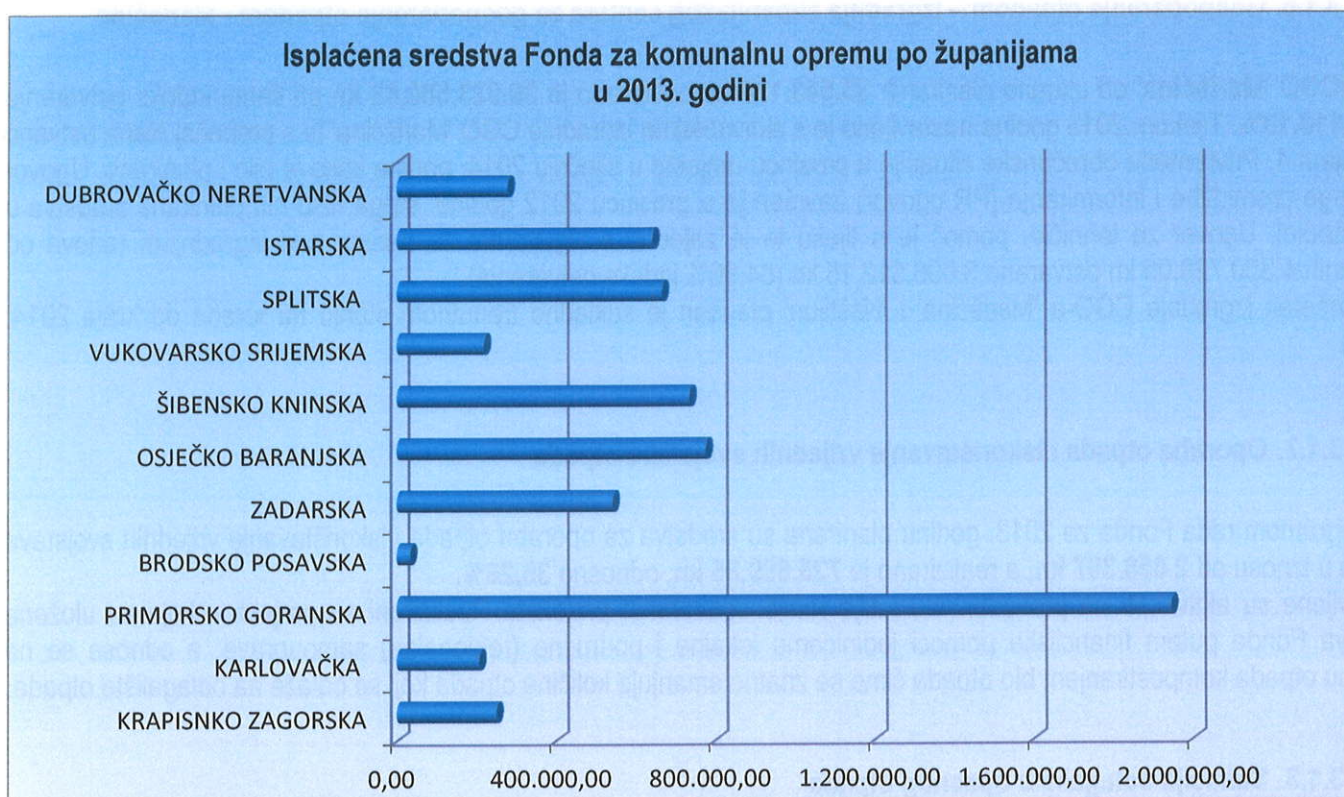
Grafikon 6: Status sanacija divljih odlagališta u RH

3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada – posude za selektivno prikupljanje otpada

U 2013. godini Fond je za poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada planirao sredstva u iznosu od **10.755.782 kn**, a isplaćeno je **6.544.146,82 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **60,73%**.

Fond je u 2013. godini uložio znatna sredstva u sustav odvojenog prikupljanja otpada za nabavku komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada, posebno onih koji se odnose na povećanje udjela odvojeno skupljenih vrsta iz komunalnog otpada (otpad koji se može ponovno koristiti – reciklirati i/ili oporabiti i biorazgradivi otpad) a sve u svrhu iskorištavanja vrijednih svojstava otpada i smanjenja biorazgradivog otpada na odlagalištima otpada i smanjenju emisija štetnih plinova u okoliš koji nastaju odlaganjem otpada s visokim udjelom biorazgradivih komponenti na odlagalištima otpada

Do kraja prosinca 2013. godine 40 jedinica lokalne samouprave nabavilo je posude za selektivno prikupljanje otpada različitih zapremina, zelene otoke (staklo, papir, PET, ambalaža, baterije i dr), podzemne i polupodzemne kontejnere, vrtno kompostere čime se ostvaruje red prvenstva u gospodarenju otpadom, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Grafikon 7. Isplaćena sredstva Fonda za komunalnu opremu po županijama u 2013. godini

3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom

Paralelno s ulaganjem Fonda u radove na izgradnji dva centra za gospodarenje otpadom (CGO), 'Mariščina' u Primorsko-goranskoj i 'Kaštijun' u Istarskoj županiji, tijekom 2013. godine pripremana je dokumentacija i za ostale CGO.

Za pripremu dokumentacije za ostale CGO-e Fond je u 2013. godini planirao sredstva u iznosu od **4.126.799 kn**, a isplaćeno je **2.887.861,36 kn**, odnosno u postotnom udjelu ostvareno je **69,98 %** od planiranog. Ova aktivnost obuhvaćala je pripremu dokumentacije za centre čija se izgradnja uskoro planira prijaviti za EU sufinanciranje (npr. priprema dokumentacije za prijavu projekta Bikarac II faza), zatim centre kojima nedostaje dio dokumentacije za prijavu, te centre koji su u početnim faza pripreme ili za njih još nije definirana lokacija.

3.1.5. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom - Kaštijun

Za CGO 'Kaštijun' od ukupno planiranih **48.880.503 kn** ostvareno je **22.539.744,94 kn** pri čemu indeks ostvarenja iznosi **46,11%**. Tijekom 2013 godine nastavljeno je s aktivnostima izgradnje CGO 'Kaštijun' po ishođenim građevinskim dozvolama za faze 1, 2, 3, 4 za koje je Izvođač u tijeku 2013 godine pristupio izradi izmjena i dopuna, te je pristupio također izradi projektne dokumentacije za faze 5, 6, 7 za što su krajem 2013 ishođene građevinske dozvole. Dodatkom ugovora o radovima odvojene su faze 1-4 od faza 5-7 (projekti bioplinskog postrojenja). Kako je izrada projektne dokumentacije usko povezana s radovima na izgradnji te je došlo do kašnjenja u samom izvođenju radova te uzročno posljedično u realizaciji ugovora o građenju. Za radove je u 2013 godini bilo planirano 43.015.960,18 kn od čega je ostvareno 17.449.059,87 kn (40,56% indeks ostvarenja). Ugovor za usluge promidžbe i informiranja (PR ugovor) je završen u tijeku 2013 godine te je od planiranih 1.347.575,60 kn ostvareno 1.340.679,63 kn (99,49% indeks ostvarenja). Ugovor za tehničku pomoć je završen u 2013 godini te je s Ugovorom za nadzor nad izgradnjom radova od planiranih 4.516.967,50 kn ostvareno 3.750.005,44 kn (83,02%) pri čemu kroz ugovor za tehničku pomoć nisu utrošena sva alocirana sredstva.

3.1.6. Gospodarenje otpadom – izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom - Marišćina

Za CGO 'Marišćina' od ukupno planiranih **33.543.138 kn** ostvareno je **39.623.580,63 kn** pri čemu indeks ostvarenja iznosi **118,13%**. Tijekom 2013. godine nastavljeno je s aktivnostima izgradnje CGO 'Marišćina' te s prebačaj plana ostvario plaćanjem 4. Privremene obračunske situacije u prosincu umjesto u siječnju 2014. godine kako je bilo i planirano. Ugovor za usluge promidžbe i informiranja (PR ugovor) završen je u prosincu 2012. godine. Stoga nisu niti planirana sredstva u 2013. godini. Ugovor za tehničku pomoć je u tijeku te je zajedno s Ugovorom za nadzor nad izgradnjom radova od planiranih 4.350.728,05 kn ostvareno 3.696.512,15 kn (84,96% indeks ostvarenja).

Završetak izgradnje CGO-a 'Marišćina' i 'Kaštijun' planiran je sukladno trenutnom stanju na terenu do kraja 2014. godine

3.1.7. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirana su sredstva za oporabu otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u iznosu od **2.058.397 kn**, a realizirano je **725.689,85 kn**, odnosno **35,26%**.

Nastavljene su aktivnosti na provedbi realizacije ranije ugovorenih projekata. Realizirani su projekti u koja su uložena sredstva Fonda putem financijske pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a odnose se na oporabu otpada kompostiranjem bio otpada čime se znatno smanjuje količina otpada koji se odlaže na odlagalište otpada.

3.1.8. Sanacija odlagališta opasnog otpada

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirana su sredstva za sanaciju lokacija opasnog otpada u iznosu od **54.102.254 kn**, a realizirano je **56.246.373,05 kn**, odnosno **103,96%**.

Radovi na sanaciji onečišćenog okoliša bivše Tvornice elektroda i ferolegura (termička obrada) završeni su u prosincu 2013. godine.

Za sanaciju bazena crvenog mulja i otpadne lužine bivše tvornice glinice u Obrovcu, izrađena je Dopuna programa sanacije i predana u Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na postupak odobrenja.

Također za sanaciju odlagališta šljake u Kaštelanskom zaljevu izrađena je Dopuna programa sanacije i predana je u Ministarstva zaštite okoliša i prirode na postupak prihvatanja.

Provedeno je kontrolno ispitivanje kvalitete završene sanacije bivše koksare u Bakru, a rezultati ispitivanja su, sukladno kriteriju za utvrđivanje uspješnosti, zadovoljavajući.

Izvešća o statusu sanacija odlagališta opasnog otpada redovito se dostavljaju Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

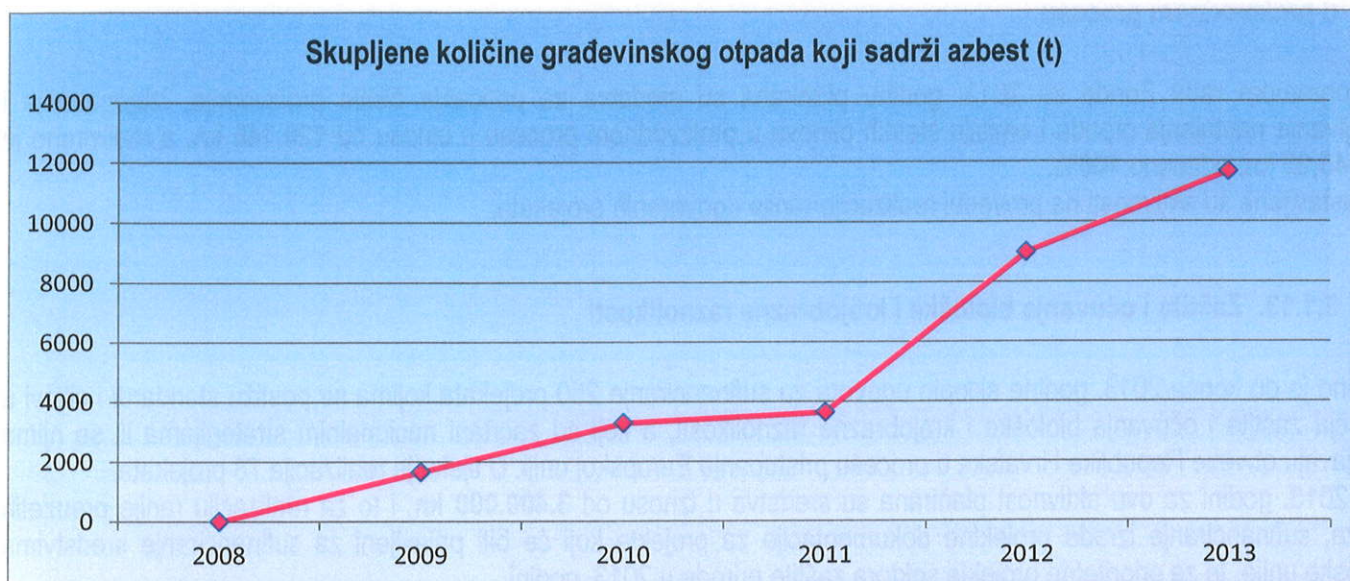
U okviru Operativnog programa Zaštita okoliša priprema se potrebna dokumentacija za projekt sanacije lokacije onečišćene opasnim otpadom „Sovjak“ u Primorsko-goranskoj županiji, koja se financira 85% IPA sredstvima, a 15% sredstva osigurava Fond.

Na sustav gospodarenja građevinskim otpadom koji sadrži azbest u 2013. godini utrošeno je **45,3 milijuna kn**, a ukupno je zbrinuto **11.672,58 tona**.

Od početka uspostave sustava 2008. godine zbrinuto je **29.223,56 tona** građevinskog otpada koji sadrži azbest.

Godina	Skupljene količine građevinskog otpada koji sadrži azbest (t)
2008.	4,04
2009.	1.660,21
2010.	3.283,28
2011.	3.618,34
2012.	8.984,74
2013.	11.672,58
UKUPNO	29.223,56

Tablični prikaz: Prikaz skupljenih količina građevinskog otpada koji sadrži azbest u tonama 2008. – 2013. godine

Grafikon 8: Prikaz skupljenih količina građevinskog otpada koji sadrži azbest u tonama 2008. – 2013. godine

3.1.9. Izgradnja pretovarnih stanica

Republika Hrvatska je pristupanjem Europskoj uniji u pogledu gospodarenja otpadom preuzela obavezu ispunjenja zahtjeva Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999.) te EU ciljeva o odvajanju otpada koji se može reciklirati, te ih je prenijela u nacionalno zakonodavstvo u Zakon o održivom gospodarenju otpadom te druge propise. Stoga je potrebno uspostaviti sustav integriranog gospodarenja otpadom u RH, što uključuje izgradnju centara za gospodarenje otpadom, pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta, sortirnica, kompostana te vezane infrastrukture (pristupne ceste, priključci i sl.).

Obzirom da je dovršetak izgradnje centara Mariščina u Primorsko-goranskoj županiji te Kaštijun u Istarskoj županiji predviđen krajem 2014. godine, u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom potrebno je izgraditi i pretovarne stanice u navedenim županijama. Stoga su u 2013. godini potpisani Sporazumi sa Primorsko-goranskom i Istarskom županijom. Temeljem istih, potpisani su i Ugovori sa jedinicama lokalne samouprave i pripadajućim komunalnim društvima s ciljem pripreme i izgradnje pretovarnih stanica. Izgradnja se očekuje u drugoj polovici 2014. godine.

3.1.10. Sanacija odlagališta opasnog otpada Lemić Brdo

U 2013. godini Fond je proveo postupak javne nabave te sklopio Ugovor za izradu Studije izvedivosti, Aplikacije za prijavu na EU fondove i dokumentaciju za nadmetanje za radove i nadzor nad izvođenjem radova. Očekuje se završetak Ugovora u svibnju 2014. godine.

3.1.11. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode, mora

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirana su sredstva za zaštitu, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora u iznosu od **341.847 kn**, a realizirano je **316.940,28 kn**, odnosno **92,71%**.

Osigurana su sredstva i potpisan Ugovor sa Državnim hidrometeorološkim zavodom (DHMZ) za provedbu projekta dogradnje Državne mreže za praćenje kakvoće zraka što uključuje izgradnju mjerne postaje u Slavonskom Brodu, dogradnja postojećih postaja u Sisku i Zagrebu, te nabavu potrebne opreme, međutim projekt nije realiziran u 2013. godini iz razloga poništenja postupka javne nabave koju provodi DHMZ.

3.1.12. Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirana su sredstva za poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu u iznosu od **120.146 kn**, a realizirano je **120.145,65 kn**, odnosno **100%**.

Nastavljene su aktivnosti na provedbi realizacije ranije ugovorenih projekata.

3.1.13. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

Fond je do konca 2013. godine sklopio ugovore za sufinanciranje 250 projekata kojima se postižu standardi i ciljevi u području zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, a koji su zacrtani nacionalnim strategijama ili se njima ispunjavaju obveze Republike Hrvatske u procesu pristupanja Europskoj uniji. U tijeku je realizacija 78 projekata.

U 2013. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **3.400.000 kn**, i to za realizaciju ranije preuzetih obveza, sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za projekte koji će biti prijavljeni za sufinanciranje sredstvima Europske unije, te za prioritetne projekte sektora zaštite prirode u 2013. godini.

Temeljem Sporazuma o suradnji na realizaciji projekta „Zaštita i očuvanje bijele rode“, Fond je u 2013. godini nastavio sufinanciranje naknada za sanaciju krovišta vlasnicima objekata na kojima se nalaze gnijezda roda, u 11 županija kontinentalne Hrvatske.

Sufinanciranje projekata organizacija civilnog društva (udruga) iz područja zaštite prirode i održivog razvoja, koji su ugovoreni u 2013. godini nisu u cijelosti završeni već se njihova realizacija nastavlja i u slijedećoj godini.

S obzirom na zahtjevnost provedbe projekata koji se prijavljuju za sufinanciranje sredstvima Europske unije i usporene dinamike u samoj provedbi već započetih prioritetnih projekata zaštite prirode i ostalih projekata, ostvarenje po aktivnosti je **54,98%** odnosno **1.869.422,62 kn**.

3.1.14. Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 340-08/11-02/03; Urbroj: 5030120-11-1 od 27. listopada 2011. godine Fond je zadužen da, radi očuvanja krajobrazne raznolikosti stijenske mase Omiške Dinare na razini obujma i kakvoće, koji ne ugrožavaju zdravlje i život čovjeka, a zbog odronjavanja fragmenata stijenske mase Omiške Dinare, u cijelosti osigura sredstva za provedbu sanacije.

Sukladno tome, Fond je u 2013. godini za provedbu sanacije stijenske mase Omiške Dinare planirao sredstva u iznosu od **20.000 kn**, a realizirano je **20.000,00 kn**, odnosno **100%**.

Grad Omiš je u prosincu 2012. godine ishodio Potvrdu glavnog projekta, međutim projektну dokumentaciju je potrebno doraditi, budući je stručna služba Fonda utvrdila veće nedostatke. Grad Omiš u suradnji s Građevinskim Fakultetom u Splitu i projektantom CONEX-ST d.o.o. Split dorađuje postojeću projektну dokumentaciju.

3.1.15. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora

U okviru programa održivog razvoja ruralnog prostora Fond je do konca 2013. godine sufinancirao 76 projekata. U tijeku je realizacija 28 projekata.

U 2013. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **1.160.000 kn** i to za realizaciju ranije preuzetih obveza i sufinanciranje projekata zadruga hrvatskih branitelja koje su ostvarile pravo na korištenje subvencija po Natječaju Fonda iz 2013. godine.

Sufinancirani su projekti nabave sadnog materijala autohtonih sorti voća i povrća te ljekovitog bilja za uzgoj i proizvodnju autohtonih proizvoda, nabava izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja za uzgoj i proizvodnju autohtonih proizvoda te održive gospodarske djelatnosti u ruralnim prostorima (stručna kontrola i postupak certifikacije ekološke proizvodnje, ekološko pčelarstvo, nabava postrojenja i opreme za ekološku proizvodnju).

Zbog kašnjenja u provedbi ugovorenih projekata sredstva nije bilo moguće ostvariti u planiranom iznosu.

Sufinanciranje projekata organizacija civilnog društva (udruga) iz područja zaštite prirode i održivog razvoja, koji su ugovoreni u 2013. godini nisu u cijelosti završeni već se njihova realizacija nastavlja i u slijedećoj godini.

Imajući to u vidu, ostvarenje po aktivnosti je **72,79%**, odnosno **844.358,35 kn**.

3.1.16. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija

U okviru programa Fonda za poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti do konca 2013. godine realizirana su 303 projekta. U tijeku je realizacija 34 projekta.

U 2013. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **1.261.000 kn**, i to za realizaciju ranije preuzetih obveza, za obrazovne, istraživačke i razvojne studije, programe, projekte i slične aktivnosti, uključujući i one koji imaju demonstracijsko značenje te za edukativne projekte organizacija civilnog društva (udruga) kojima se promiče zaštita okoliša i prirode.

S obzirom da tijekom 2013. godine provedba projekata nije išla planiranom dinamikom, realizacija planiranih sredstava za ove namjene manja je od planiranih u 2013. godini. Realizacija dijela projekta završena je u 2013. godini, a dio projekata nastavlja se i u slijedećoj godini.

Imajući to u vidu, ostvarenje po aktivnosti je **60,75%** odnosno **766.031,11 kn**.

Tijekom 2013. godine Fond je sufinancirao nastavak započetih aktivnosti u 2012. godini, projekte znanstvenih institucija, osnovnih i srednjih škola, organizacija civilnog društva (udruga), udruga hrvatskih branitelja i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je provedena edukacija djece i šire javnosti o potrebi očuvanja prirodnih vrijednosti okoliša, voda i drugih prirodnih resursa te stanju okoliša i odvojenom prikupljanju otpada. Izrađene su stručne i znanstvene studije vezane za poboljšanje sustava zbrinjavanja posebnih kategorija otpada i eko proizvodnju, sufinancirani su znanstveni simpoziji i savjetovanja, ekološko-edukativne manifestacije, kao i promidžbene aktivnosti vezane za zaštitu okoliša putem radija i televizije.

3.1.17. Razvoj i održavanje informacijskog sustava zaštite okoliša (AZO)

Temeljem ugovora o neposrednom sudjelovanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u financiranju Programa „Dogradnja i razvoj informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvještavanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj i davanjem financijske pomoći“ od 25.07.2013. godine i Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 18.07.2013. godine, Fond osigurava financijska sredstva u ukupnom iznosu od 34.124.000,00 kn u razdoblju 2013.-2016.

Program ima za cilj prilagodbu Informacijskog sustava i podataka izvještajnim obrascima i procedurama posebice u izvješćivanju prema Europskom registru onečišćavanja okoliša (EPRT), ali i ostalim registrima i zahtjevima iz područja zaštite zraka, onečišćenih lokaliteta, gospodarenja otpadom i dr. sukladno direktivama Europske unije i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska potpisnik.

Provedba Programa u 2013. godini obilježena je pokretanjem prvih pojedinačnih projekata. Ukupno je pokrenuto **17** projekata, od čega je ugovoreno **12**, ukupne ugovorene vrijednosti **3.019.822,97 kn**, od kojih su realizirana 4 projekta ukupne vrijednosti **1.240.683,46 kn**, odnosno **41,73 %**.

Tablični prikaz: Realizacije pokrenutih projekata

Zbirni prikaz realizacije pokrenutih projekata				
Broj komponente	Broj i naziv projekta	Naziv faze - podprojekta	Status projekta/ podprojekta (faze)	Iznos isplaćenih sredstava
Komponenta 1	7.3.2. Uvođenje i izgradnja sustava za centralni pristup obveznika te upravljanje pravima i obvezama korisnika ISZO-a (AAA)	Faza 1 - Impersonalizacija i delegiranje obveza unutar ISZO	završen	113.941,25
	7.3.4. Uspostava WEB GIS portala podataka okoliša (ENVI portal)	Faza 1 – Uspostava baze podataka za upravljanje metapodacima okolišnih podataka prema direktivi INSPIRE	u postupku ugovaranja	
		Faza 2 – Uspostava ENVI portala	u postupku javne nabave	
	7.3.6. HIST sustav, CORINE projekt, WEB GIS preglednik i uspostava	Faza 1 - Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza	završen	862.968,75

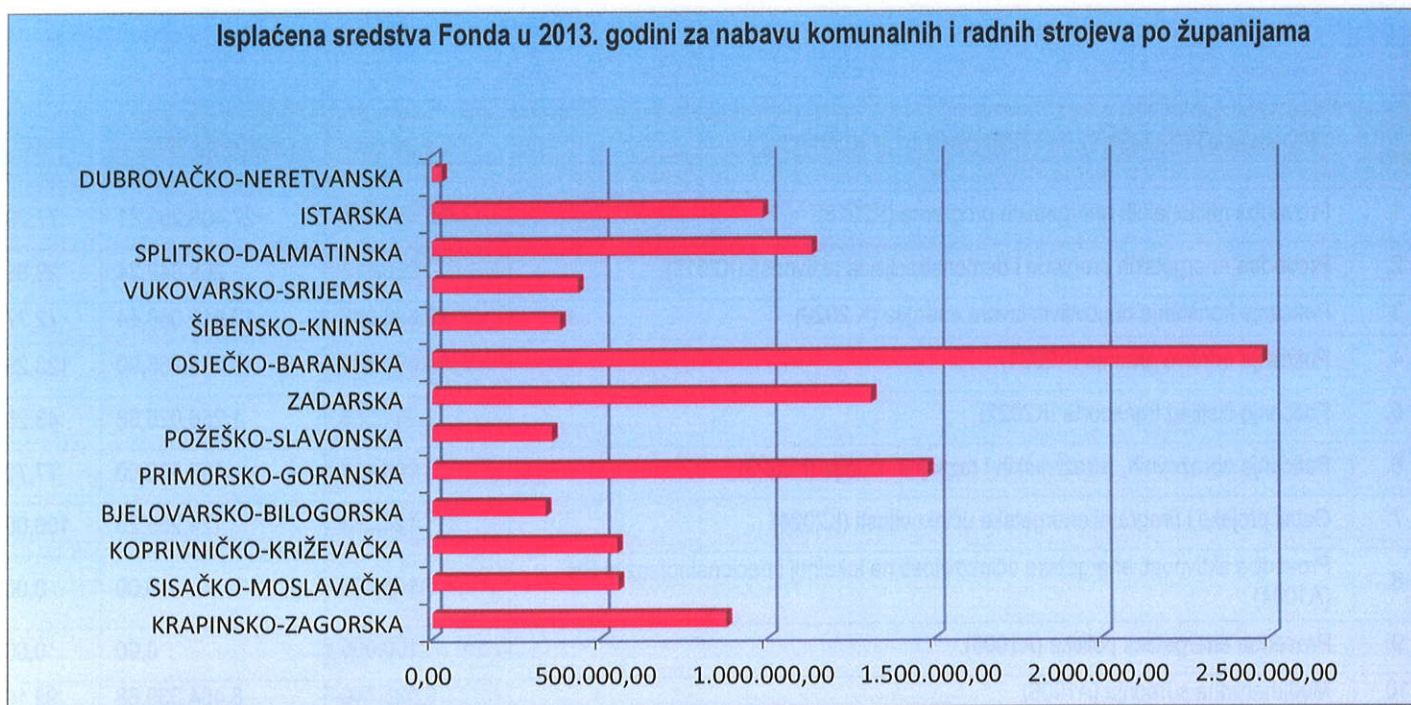
	trajnog motrenja tala RH	podataka nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WebGIS preglednika		
		Faza 2 – Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza podataka nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WebGIS preglednika	u izradi	
	7.3.10. Nadogradnja i razvoj informacijskog sustava za gospodarenje otpadom (ISGO)	Faza 1 – Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO) kao komponente Informacijskog sustava gospodarenja otpadom	projektni zadatak u izradi	
		Faza 2 – Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO) kao komponente Informacijskog sustava gospodarenja otpadom	projektni zadatak u izradi	
	7.3.11. Razvoj i nadogradnja informacijskog sustava zaštite zraka (ISZZ)	Faza 1 – Razvoj i nadogradnja ISZZ	u izradi	
Komponenta 2	7.3.1. Unaprjeđenje sustava za praćenje i razmjenu podataka o otpadu, razvoj sustava za sprječavanje nastanka otpada uz osiguranje dostupnosti podataka o gospodarenju otpadom i tokovima materijala	7.3.1.a. Izrada jedinstvene metodologije za analize sustava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada RH i projekcija količina komunalnog otpada	u postupku javne nabave	
	7.3.2. Unaprjeđenje sustava prikupljanja i razmjene podataka te izrada metodologija za njihovu obradu u skladu sa smjernicama UNFCCC i Kyotskog protokola definirane IPCC	7.3.2.a. Promjena zaliha ugljika u tlu i izračun trendova ukupnog dušika i organskog ugljika u tlu te odnosa C:N	u postupku javne nabave	
		7.3.2.e. Unaprjeđenje podataka o površinama i stanju pojedinih kategorija šuma i šumskog zemljišta s podacima o masenim udjelima ugljika (mrtve organske tvari i listinca) – Faza 1 – Procjena prosječne drvene zalihe u biomasi makija, gariga, šikara i sastojina I. dobnog razreda	u postupku javne nabave	
		7.3.2.e. Unaprjeđenje podataka o površinama i stanju pojedinih kategorija šuma i šumskog zemljišta s podacima o masenim udjelima ugljika (mrtve organske tvari i listinca) – Faza 2 – Procjena zaliha ugljika u mrtvoj organskoj tvari u šumama RH	u postupku javne nabave	
		7.3.2.f. Faza 1 – Izrada metodologije za procjenu podataka i procjenu mjerne nesigurnosti podataka o emisijama iz prometa s integralnom procjenom utjecaja sektora na okoliš (podaci o djelatnosti zrakoplovnog i željezničkog prometa)	u fazi potpisivanja ugovora	
Komponenta 3	7.3.1. Nadogradnja, nabava, razvoj te optimizacija strojne i programske infrastrukture	Nabava novih licenci za GIS programske alate 2014/2015	u izradi	
		Nabava licenci za Microsoft programske alate 2013/2014	završen	190.687,83
		Nabava Symantec licenci 2013/2014	završen	73.085,63
		Proširenje funkcionalnosti Service Help Desk sustava na SharePoint portalu – Faza 2	u izradi	

3.1.18. Ostali programi i projekti zaštite okoliša

Programom rada Fonda za 2013. godinu planirana su sredstva za ostale projekte zaštite u iznosu od **14.373.565 kn**, a realizirano je **14.525.501,55 kn**, odnosno **101,06%**.

U okviru aktivnosti odobrena su sredstva za:

- sufinanciranje troškova prijevoza komunalnog otpada s otoka na kopno radi konačnog zbrinjavanja. Fond se obvezao osigurati sredstva za pokriće troškova prijevoza komunalnog otpada s otoka na kopno radi konačnog zbrinjavanja za razdoblje 2013. godine i
- sufinanciranje troškova nabave komunalnih vozila i radnih strojeva jedinicama lokalne (područne) i regionalne samouprave u cilju učinkovitog gospodarenja otpadom na području RH.

Grafikon 9. Isplaćena sredstva Fonda u 2013. godini za nabavu komunalnih i radnih strojeva po županijama

3.2. PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Fond je za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2013. godini planirao sredstva u iznosu od **83.418.840 kn**, od čega je ostvareno **71.630.656,16 kn**, odnosno **85,87%**.

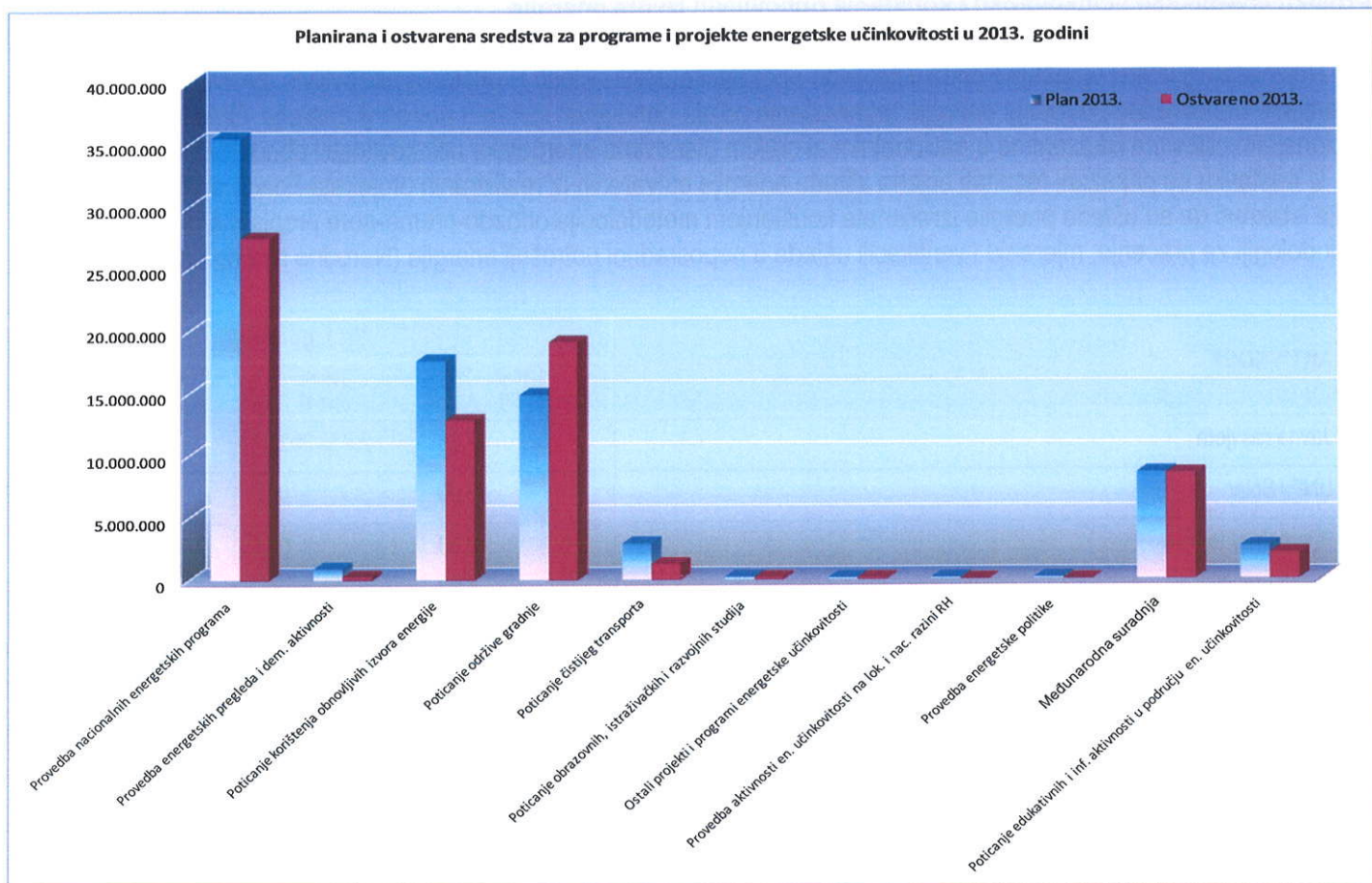
Razlozi raskoraka između planiranih i isplaćenih sredstava su razni, a najčešći su odustajanje korisnika od projekta zbog nemogućnosti zatvaranja financijske konstrukcije, nedovršavanje svih ugovornih obveza po kojim bi se projekt smatrao isplaćenim, produljenje roka provedbe projekta, smanjenje ugovorenih cijena po provedenim postupcima javne nabave od strane korisnika Fonda, itd.

U 2013. godini Fond je svoje djelovanje u području energetske učinkovitosti temeljio na prvom i drugom nacionalnom akcijskom planu koje je Vlada RH usvojila u skladu sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine br. 130/09), Nacionalnim programom energetske učinkovitosti za razdoblje 2008.-2016. te Zakonom o učinkovitoj korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine br. 152/08 i 55/12).

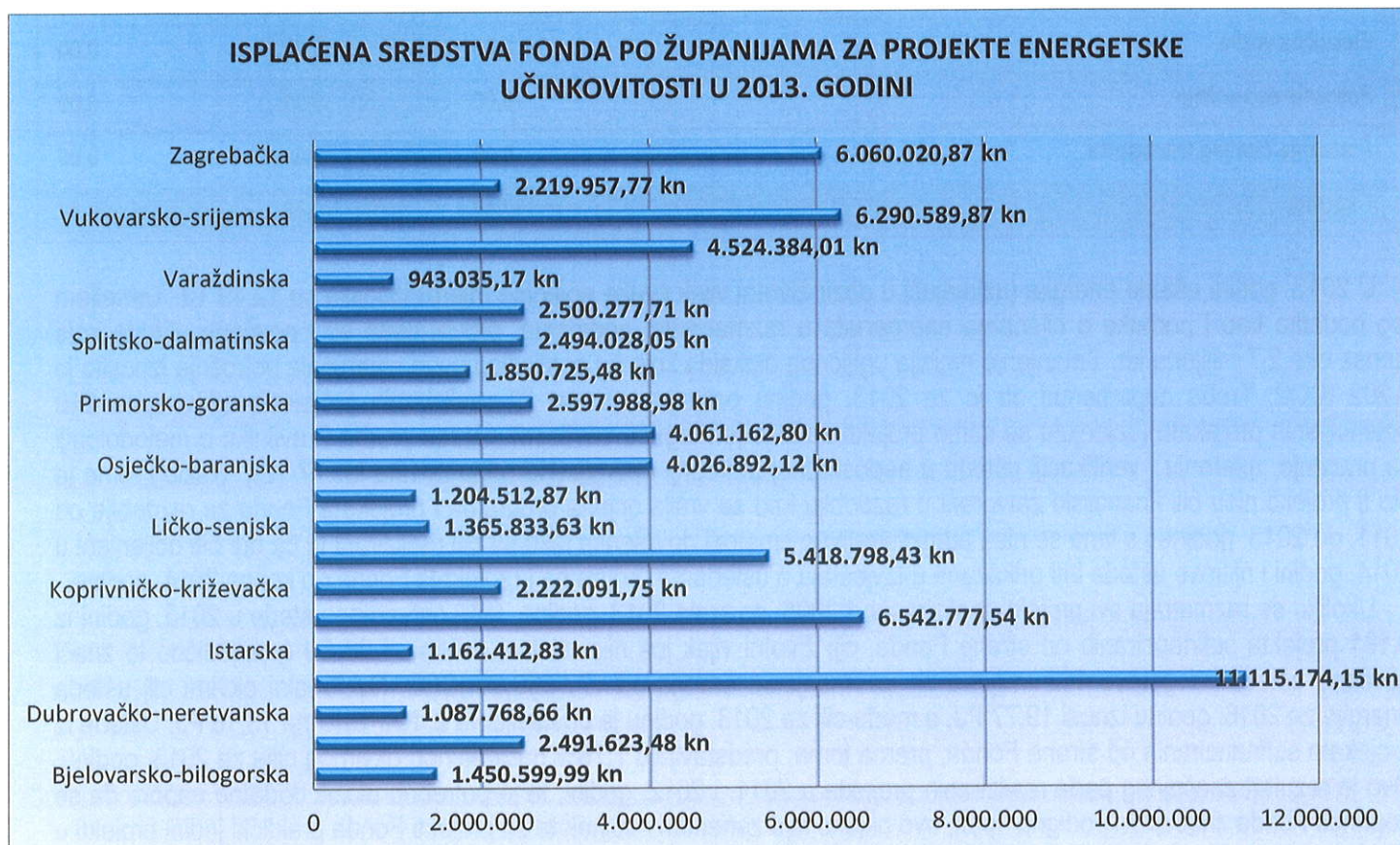
Red. broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Plan 2013.	Izvršenje 2013.	%
1.	Provedba nacionalnih energetskih programa (K2018)	35.461.804	27.408.256,81	77,29
2.	Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti (K2019)	899.623	268.842,24	29,88
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	17.602.942	12.810.060,44	72,77
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	14.868.785	19.074.766,90	128,29
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	2.904.380	1.256.026,68	43,25
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija (K2023)	198.114	153.980,00	77,72
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	124.285	124.285,25	100,00
8.	Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH (A1004)	100.000	0,00	0,00
9.	Provedba energetske politike (A1005)	100.000	0,00	0,00
10.	Međunarodna suradnja (A1006)	8.536.340	8.464.339,68	99,16
11.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (A1007)	2.622.566	2.070.098,16	78,93
	UKUPNO	83.418.840	71.630.656,16	85,87

Iz Tablice se može vidjeti da je najviše planirano i ostvareno sredstava Fonda u 2013. godini za projekte Provedbe nacionalnih energetskih programa, Održive gradnje te Poticanja korištenja obnovljivih izvora energije. Za održivu gradnju je čak ostvareno 128,29% sredstava u odnosu na planirano.

Djelovanje Fonda u području energetske učinkovitosti u 2013. godini bilo je organizirano kroz 11 aktivnosti kojima se osiguralo sufinanciranje različitih vrsta projekata koji doprinose smanjenju potrošnje energije i posljedično smanjenju emisija stakleničkih plinova. Navedene su aktivnosti kratko opisane u nastavku. Također je opisana i aktivnost analize mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, koja predstavlja važan dio djelovanja Fonda i sastavni je dio redovnog poslovanja, te se za nju ne predviđaju posebna sredstva u Financijskom planu.

Grafikon 10. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2013. godini

Grafikon 11. Isplaćena sredstva Fonda po županijama za projekte energetske učinkovitosti u 2013. godini

Projekti energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Najznačajniji učinci ulaganja Fonda u projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije su smanjenje neposredne potrošnje energije te povećanje udjela obnovljivih izvora u potrošnji energije, čime se doprinosi nacionalnim ciljevima iskazanim u nacionalnim akcijskim planovima energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

U nastavku su prikazani rezultati ocjena ušteda energije ostvarenih iz realiziranih projekata Fonda u 2013. godini. Valja istaknuti da su uštede energije izračunate korištenjem metodologije odozdo-prema-gore propisane u Pravilniku o metodologiji za praćenje, mjerenju i verifikaciji ušteda u neposrednoj potrošnji energije (Narodne novine br. 77/12).

AKTIVNOST	2013. godina		
	Ušteda [TJ]	Ušteda [kuna]	Ušteda [tCO2]
Javna rasvjeta	7,86	2.030.392,16	820,89
UNP+Solar	0,00	0,00	0,00
Razdjelnici topline	0,00	0,00	0,00
Ostali projekti	1,37	199.772,37	138,41
Provedba nacionalnih energetskih programa	9,23	2.230.164,53	959,30
Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti	0,01	1.916,80	0,92
Sunčevi toplinski sustavi	0,04	5.272,33	2,65
Fotonaponski sustavi	0,00	0,00	0,00
Dizalice topline	0,00	0,00	0,00
Kotlovi na biomasu	0,00	0,00	0,00
Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	0,04	5.272,33	2,65
Poticanje održive gradnje	3,21	467.837,13	239,61
Euro 5 program	0,00	0,00	0,00
Električna vozila	0,00	0,00	0,00
Poticanje eko-vožnje	0,00	0,00	0,00
Poticanje čistijeg transporta	0,00	0,00	0,00
Ukupno:	12,49	2.705.190,79	1.202,47

U 2013. godini uštede energije (uzimajući u obzir životni vijek svake pojedine mjere) iznosile su 12,49 TJ. Temeljem tog podatka kao i podatke o cijenama energenata u razmatranim godinama, procijenjene su i novčane uštede koje iznose oko 2,7 milijuna kn. Smanjenje emisija ugljičnog dioksida koje su posljedica ovog smanjenja potrošnje iznosilo je 1.202 tCO₂. Treba napomenuti da je za 2013. godinu ocijenjeno samo 37 realiziranih projekata od ukupno 240 potencijalnih projekata (ocjenjuju se samo projekti za koje je moguće verificirati uštede prema Pravilniku o metodologiji za praćenje, mjerenju i verifikaciji ušteda u neposrednoj potrošnji energije (Narodne novine br. 77/12)). Razlog tome je što ti projekti nisu bili financijski zatvoreni u razdoblju kad se vršila ocjena programa i projekata Fonda za razdoblje od 2011. do 2013. godine i s time se nisu administrativno smatrali dovršenim iako su bili realizirani te će oni biti ocijenjeni u 2014. godini i njihove uštede biti prikazane u Izveštaju o uštedama programa i projekata Fonda do konca 2014. godine.

Ukoliko se razmatraju svi projekti realizirani od 2005. do kraja 2013. godine, tada ostvarene uštede u 2013. godini iz 1.191 projekta sufinanciranih od strane Fonda, čiji životni vijek još nije istekao, iznose 1,03 PJ (posljedično to znači novčane uštede od gotovo 112 milijuna kn te smanjenje emisija od 477.650,51 tCO₂. Nacionalni okvirni cilj ušteda energije za 2016. godinu iznosi 19,77 PJ, a među-cilj za 2013. godinu je postavljen u 2. NApEnU na 13,18 PJ. Uštede iz projekata sufinanciranih od strane Fonda, prema tome, predstavljaju 7,78% nacionalnog okvirnog cilja za 2013. godinu. Ovo je rezultat značajnog pada realiziranih projekata u 2011. i 2012. godini, te je potrebno uložiti dodatne napore da se doprinos Fonda značajnije podigne. Ipak, ovo nikako nije zanemariv učinak te su projekti Fonda praktički jedini projekti u Hrvatskoj za koje se provodi ovakav izračun ušteda energije. Stoga je proces praćenja projekata i izračuna ušteda potrebno kontinuirano unaprjeđivati, kako bi se dobili što bolji podaci o ostvarenim učincima.

3.2.1. Provedba nacionalnih energetskega programa

Za provedbu nacionalnih energetskega programa u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **35.461.804 kn**, a ostvareno je **27.408.256,81 kn**, odnosno **77,29%**, za provedbu 69 projekata.

U 2013. godini sufinanciranje projekata iz nacionalnih energetskega programa odvijalo se kroz sljedeća programska područja:

Energetski učinkovita i ekološka javna rasvjeta

Projekti modernizacije sustava javne rasvjete prema smjernicama održivog razvitka sufinancirani od strane Fonda imali su kao osnovne ciljeve unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa kroz poboljšanje svjetlotehničkih vrijednosti, povećanje energetske učinkovitosti te zaštitu okoliša kroz redukciju stakleničkih plinova i zaštitu od svjetlosnog onečišćenja. Uštede ostvarene provedbom projekata rekonstrukcije i izgradnje energetske učinkovitih i ekoloških sustava javne rasvjete iznose 30-50% potrošnje električne energije za pojedini projekt.

Uvođenje individualnog mjerenja toplinske energije u stanove višestambenih zgrada

Projekti uvođenja individualnih sustava mjerenja toplinske energije u zgradama priključenima na centralizirane toplinske sustave imaju izrazitu motivacijsku svrhu, jer potrošači energije dobivaju bolji uvid u troškove energije, koji su posljedica vlastitih navika i ponašanja. Ovi projekti imaju razmjerno niska ulaganja, a postižu izvrsne učinke u smislu smanjenja potrošnje energije te posljedično emisije stakleničkih plinova.

U 2013. godini provedeno je šest projekata, kojima je u ukupno 10.073 stanova priključenih na centralizirani toplinski sustav uveden sustav individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije. U tehničkom smislu projekti obuhvaćaju tri mjere energetske učinkovitosti – ugradnju sustava toplinskih razdjelnika s daljinskim očitavanjem, ugradnju termostatskih ventila te balansiranje sustava.

Projekti energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u zgradama turističkog sektora te drugim komercijalnim zgradama javne namjene

Fond je u razmatranom razdoblju u ovom programskom području realizirao ukupno 3 projekata. Radi se o složenim i sveobuhvatnim projektima koji obuhvaćaju čak sedam mjera energetske učinkovitosti, održive gradnje i obnovljivih izvora energije. Korisnici su isključivo gospodarski subjekti pretežno iz turističke djelatnosti, čime se unaprjeđuje i dodatno pomaže ova važna gospodarska grana.

Energetska učinkovitost u industriji

Projektima u ovom programskom području se pored povećavanja energetske učinkovitosti postižu i tehnološki učinci kao poboljšanje radnih uvjeta, povećanje proizvodnih kapaciteta te modernizacija i automatizacija procesa kao i učinci u zaštiti okoliša putem smanjenja emisija stakleničkih plinova. Smanjenjem potrošnje energije, smanjuju se operativni troškovi industrijske proizvodnje, te se time povećava i njezina konkurentnost.

U 2013. godini izvršena je isplata sredstva Fonda za 3 projekta.

Korištenje ukapljenog naftnog plina i sustava sa sunčanim toplinskim kolektorima u javnom sektoru i u kućanstvima na otocima RH

Projekti u ovom programskom području sufinancirali su se temeljem posebnog programa Vlade RH. Pored povećavanja energetske učinkovitosti sustava grijanja, ovim se projektima povećava i korištenje sunčeve toplinske energije za zagrijavanje potrošne vode, za što su prirodni uvjeti na otocima iznimno povoljni. Velik doprinos ovog projekta je u značajnom smanjenju korištenja tekućih goriva (loživog ulja) za toplinske potrebe na otocima. Loživo ulje je okolišno i troškovno iznimno nepovoljan energent te je eliminacija njegove uporabe za toplinske potrebe u zgradama jedan od ciljeva nacionalne Strategije energetskega razvoja. Posljedično, ovim se projektima smanjuju emisije štetnih tvari i ugljičnog dioksida te se povećava standard i udobnost življenja na otocima RH.

Program je završio u 2012. godini te su u 2013. godini isplaćena sredstva Fonda za zadnja tri realizirana projekta.

3.2.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

Za projekte poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **17.602.942 kn**, a ostvareno je **12.810.060,44 kn**, odnosno **72,77%**, za provedbu 67 projekata.

Projekti koji su se sufinancirali u ovom području su: ugradnja toplinskih sunčanih kolektora, instalacija fotonaponskih sustava, ugradnja geotermalnih dizalica topline, ugradnja peći na biomasu, izgradnja kotlovnica na biomasu i područnih grijanja na biomasu, izgradnja bioplinских postrojenja te pogona za proizvodnju biogoriva kao što su peleti.

Fond je poseban naglasak u proteklom razdoblju stavio na poticanje korištenja obnovljivih izvora energije kod fizičkih osoba pa je tako u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurano sufinanciranje ugradnje

toplinskih sunčanih kolektora za grijanje i pripremu potrošne tople vode, fotonaponskih sustava, dizalica topline i peći i kotlova na biomasu.

Osim investicijskih projekata, Fond je u ovom području sufinancirao i izradu projekte dokumentacije potrebne za izgradnju navedenih postrojenja.

Realizacijom navedenih projekata izravno se utječe na povećanje proizvodnje i potrošnje električne i toplinske energije dobivene iz obnovljivih izvora, te na smanjenje emisije štetnih plinova. Fond svojim djelovanjem podupire ostvarenje obavezujućeg nacionalnog cilja korištenja obnovljivih izvora energije do 2020. godine definiranih u Nacionalnom akcijskom planu obnovljivih izvora energije. Smanjenje ovisnosti o uvoznim energentima i time povećanje sigurnosti opskrbe energijom te utjecaj na zapošljavanje i ostali socijalno-ekonomski učinci (regionalna i lokalna ekonomska aktivnost) predstavljaju veliku prednost korištenja obnovljivih izvora energije u odnosu na korištenje konvencionalnih izvora energije.

3.2.3. Poticanje održive gradnje

Za projekte održive gradnje u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **14.868.785 kn**, a ostvareno je **19.074.766,90 kn**, odnosno **128,29%**, za provedbu 57 projekata.

Fond je u okviru ove aktivnosti poticao projekte povećanja toplinske zaštite kod postojećih poslovnih zgrada i zgrada javne namjene (toplinskom izolacijom vanjske ovojnice i zamjenom vanjske stolarije), projekte povećanja energetske učinkovitosti sustava unutarnje rasvjete, grijanja, hlađenja i prozračivanja u zgradama, projekte primjene tehnologija obnovljivih izvora energije u zgradarstvu kao i izgradnju niskoenergetskih i pasivnih objekata.

U 2011. godini Fond je započeo i s poticanjem ugradnje toplinske izolacije vanjske ovojnice i zamjene vanjske stolarije na stambenim zgradama u vlasništvu fizičkih osoba u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Do kraja 2013. godine ovom je suradnjom obuhvaćeno 1.079 fizičkih osoba.

Ulaganjem Fonda u projekte održive gradnje izravno se utječe na smanjenje potrošnje svih vrsta energije u promatranoj zgradi što rezultira smanjenjem emisije štetnih plinova i značajno doprinosi zaštiti okoliša. Realizacijom navedenih projekata održive gradnje na razini zgrade postižu se uštede od oko 30% u odnosu na postojeće stanje, a u ovisnosti o tom stanju i primijenjenim mjerama uštede mogu čak dosežati i 80%. Projekti energetske učinkovitosti u zgradarstvu označeni su kao prioritetni u 2. Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti, u kojem je iskazano da bez takvih projekata Hrvatska neće moći postići svoj cilj smanjenja potrošnje energije. Stoga, Fond intenzivnim provođenjem projekata održive gradnje značajno doprinosi ostvarenju nacionalnog cilja.

3.2.4. Poticanje čistijeg transporta

Za projekte čistijeg transporta u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **2.904.380 kn**, a ostvareno je **1.256.026,68 kn**, odnosno **43,25%**, za provedbu 11 projekata.

Poticanje čistijeg transporta u proteklom razdoblju bilo je usmjereno na projekte kojima se smanjuje potrošnja goriva te zamjenjuju naftni derivati drugim, ekološki, energetski i ekonomski povoljnijim pogonskim gorivima.

Tijekom 2013. godine Fond je sufinancirao sljedeće projekte: nabavu 27 vozila M2 ili M3 kategorije EURO 5 ili 6 standarda s pogonom na dizelsko gorivo ili stlačeni prirodni plin, nabavu sveukupno 328 eko guma, izgradnju punionice za vozila na stlačeni prirodni plin te trening eko vožnje za 170 vozača osobnih automobila i teretnih vozila.

Realizacijom projekata čistijeg transporta smanjuje se neposredna potrošnja energije i emisija stakleničkih plinova u ovom sektoru, koji sudjeluje u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije s oko 30%, a istovremeno je i značajan čimbenik negativnog utjecaja na okoliš budući da više od 20% ukupnih emisija stakleničkih plinova dolazi upravo iz prometa.

3.2.5. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti

Za projekte poticanja obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **198.114 kn**, a ostvareno je **153.980,00 kn**, odnosno **77,72%**, za provedbu 4 projekata.

S obzirom da je poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i sličnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije ključno za promicanje i širenje saznanja i spoznaja važnosti racionalnog i održivog korištenja energije, Fond je u okviru ove aktivnosti poticao provedbu edukacije u

području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te izradu studija izvodljivosti kao podloga za pripremu dokumentacije za prijavu projekata za financiranje investicija u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije putem strukturnih fondova EU.

Navedenim aktivnostima postigla se bolja informiranost o energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije. Edukacija stanovništva o pitanjima energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije kao i izrada stručnih i znanstvenih projekata i programa omogućuje kvalitetniju primjenu mjera energetske učinkovitosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije. Fond informiranjem potiče gospodarske subjekte da ulažu sredstva u programe i projekte kojima je cilj poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije te podiže svijest javnosti o potrebi racionalnog korištenja energije.

3.2.6. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti

Za ostale programe i projekte u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **124.285 kn**, a ostvareno je **124.285,25 kn**, odnosno **100%**, za provedbu 5 projekata.

U sklopu ove aktivnosti Fond sufinancira djelovanje organizacija civilnog društva (OCD) u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

U 2013. godini, Fond je raspisao natječaj za OCD, prema kojemu je sufinanciranje odobreno za svega četiri projekta OCD-a. Ovo je posljedica kako strogih uvjeta natječaja tako i nepripremljenosti udruga za izradu kvalitetnih projektnih prijedloga.

3.2.7. Provedba energetske pregleda i demonstracijskih aktivnosti

Za provedbu energetske pregleda i demonstracijskih aktivnosti u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **899.623 kn**, a ostvareno je **268.842,24 kn**, odnosno **29,88%**, za provedbu 36 projekta.

U 2013. godini raspisan je novi natječaj za korištenje sredstava Fonda radi sufinanciranja energetske pregleda sa ciljem javnog izlaganja energetske certifikata o energetske svojstvima zgrada u komercijalnom sektoru, javnom sektoru i sektoru kućanstva. Prema navedenom natječaju prihvaćeno je 139 prijava za sufinanciranje energetske pregleda građevina i energetske certificiranja zgrada u vlasništvu JLP(R)S, zatim 41 prijava upravitelja višestambenih zgrada u vlasništvu fizičkih osoba, 62 prijave trgovačkih društava, 177 prijava ustanova i institucija te 4 prijave organizacija civilnog društva i drugih pravnih osoba. S obzirom da je Odluka Upravnog odbora Fonda o prihvaćanju prijava donesena u prosincu 2013. godine, sredstva planirana za tu namjenu nisu utrošena u 2013. godini, a realizacija projekata odobrenih po ovom natječaju ostvarit će se u 2014. godini.

Provedbom energetske pregleda dobiva se uvid u strukturu potrošnje energije u građevini, kao i u troškove za energiju te se definiraju mogućnosti za prioritetne organizacijske i investicijske zahvate kojima se može smanjiti potrošnja energije i s njom povezani troškovi.

3.2.8. Poticanje aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske

Ova aktivnost Fonda prvi je put ušla u program rada 2013. godine, a podrazumijeva pružanje stručne pomoći i financijske potpore jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim pravnim osobama, u izradi strateških i planskih dokumenata za održivi energetske razvoj područja kojega pokrivaju. Koncem 2013. godine raspisan je natječaj za sufinanciranje izrade programa energetske učinkovitosti u gradskom prometu, pri čemu su kao dominantne mjere izdvojene napredna regulacija križanja opremljenim inteligentnim semaforima te uvođenje car sharing shema u gradovima, u skladu s 2. NApEnU koji je usvojen u veljači 2013. godine. Ovi će se programi izraditi tijekom 2014. godine.

3.2.9. Provedba energetske politike Republike Hrvatske

Provedba energetske politike RH podrazumijeva aktivnosti kojima se unaprijeđuje zakonodavno-regulatorni i institucionalni okvir za provedbu i praćenje nacionalne energetske politike, kao i izradu dokumenata kojima se osigurava ostvarenje ciljeva definiranih u nacionalnim programima i akcijskim planovima energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Ova aktivnost po prvi put je u program rada Fonda uvedena 2013. godine. Za 2013. godinu bilo je planirana

izrada programa energetskeg označavanja kućanskih uređaja, mreže industrijske energetske efikasnosti, studije izvodljivosti za uvođenje sheme dobrovoljnih sporazuma s industrijom te sheme energetskeg pregleda za industriju, u skladu s 2. NApEnU koji je usvojen u veljači 2013. godine. Nakon usvajanja 2. NApEnU i zbog dugotrajnog postupka nabave izrade ovih dokumenata, u 2013. godini izrađene su podloge za projektne zadatke, a njihova će izrada uslijediti u 2014. godini. Ovom aktivnosti predviđa se izrada i drugih studija i programa potrebnih za realizaciju nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti, kao i općenito energetske politike i politike suzbijanja klimatskih promjena.

3.2.10. Međunarodna suradnja

Za projekte međunarodne suradnje u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **8.536.340 kn**, a ostvareno je **8.464.339,68 kn**, odnosno **99,16%**, za provedbu 2 projekta.

Od 2006. godine Fond sudjeluje u realizaciji programa i projekata energetske učinkovitosti koje u Hrvatskoj provodi Program Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj (UNDP). Za provedbu navedenih projekata i programa Fond je u razdoblju od 2007. pa sve do konca 2013. godine osigurao sredstva u ukupnom iznosu od 92.000.000,00 kn. Fond je u 2013. godini sklopio ugovor za posljednju petu godinu provedbe projekta „Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE)“ i Programa „Dovesti svoju kuću u red (HiO)“ s UNDP-om, a projekt je završio sklapanjem Sporazuma o prijenosu aktivnosti projekta „Hrvatska - uklanjanje prepreka za unapređenje energetske učinkovitosti u stambenom sektoru i uslužnim djelatnostima“ na nacionalne institucije između Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, UNDP-a, Fonda i Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN). Prethodno potpisanim Pismom namjere u 2010. godini i Sporazumom u 2013. godini Fond je preuzeo suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i agencijama u provedbi sustavnog gospodarenja energijom u gradovima i županijama, pružanje stručne pomoći i suradnju s ministarstvima odgovornim za područja energetike, građevinarstva i zaštite okoliša u usvajanju i provedbi zakonodavstva koje se odnosi na energetske učinkovitost, zaštitu okoliša kao i obnovljive izvore energije u Republici Hrvatskoj, provedbu energetskeg pregleda zgrada i javnog izlaganja certifikata o energetskim svojstvima zgrada, uključujući i raspisivanje i provedbu javnih natječajeva za sufinanciranje provedbe energetskeg pregleda s ciljem javnog izlaganja energetskeg certifikata o energetskim svojstvima zgrada, praćenje i vođenje evidencije mjera u izrađenim energetskim pregledima i energetskim certifikatima, sufinanciranje izrade projektne dokumentacije i odabir prioritarnih objekata za energetske preglede, kao i organizaciju i provedbu informativno-edukacijskih aktivnosti, organizaciju i provođenje edukativno informativnih događanja i aktivnosti na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući i savjetovanje krajnjih korisnika i građana putem info telefona i internetskih stranica te pripremu i izradu različitih edukativno informativnih materijala.

U provedbu SGE projekta odnosno implementaciju sustavnog gospodarenja energijom uključila su se 102 grada i svih 20 županija te je u istima formiran 101 ured za gospodarenje energijom s više od 450 aktivno uključenih osoba pridruženih tim uredima. U Informativni sustav za gospodarenje energijom (ISGE) su s ciljem praćenja potrošnje energije uneseni podaci za 5.672 zgrade u vlasništvu ili na korištenju gradova i županija. U okviru ovog projekta sustavno se provodila lokalna promocija i informiranje javnosti u suradnji s Fondom putem niza otvorenih EE info točaka diljem Hrvatske.

Provedbom Programa HiO uvodio se sustav gospodarenja energijom zgrade u vlasništvu ili na korištenju središnje državne uprave, te je ostvaren unos podataka u ISGE za 2.809 zgrada. U okviru ovog projekta sustavno se radilo na edukaciji više od 10.500 zaposlenika središnje državne uprave, izrađivali su se jednostavni energetske preglede, certificiranje zgrada, tehnička dokumentacija, te su se provodile mjere niskih investicija i druge organizacijske mjere za postizanje poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.

Fond se ostvarivanjem suradnje s međunarodnim tijelima, kao što je UNDP, aktivno uključio u provedbu nacionalnih programa energetske učinkovitosti u javnom sektoru i tako značajno pridonio ostvarenju vodeće uloge javnog sektora u aktivnostima energetske učinkovitosti. Valja istaknuti da su programi SGE i HiO međunarodno prepoznati kao primjeri najbolje prakse te se repliciraju u zemljama regije.

U području međunarodne suradnje treba još istaknuti da je Fond od 2006. godine temeljem Uredbe o objavi Ugovora o Darovnici Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt obnovljivih izvora energije i temeljem Ugovora između Fonda i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) dužan osigurati sredstva garancije za 15 ugovorenih pojedinačnih projekata za izradu projektne dokumentacije. Na ovaj način Fond dodatno sudjeluje u poticanju korištenja obnovljivih izvora energije i ostvarenju obvezujućeg nacionalnog cilja definiranog u Nacionalnom akcijskom planu obnovljivih izvora energije.

Fond je u 2013. godini osigurao sredstva za sufinanciranje nacionalnog udjela za projekte iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koji se sufinanciraju i sredstvima Europske Unije, kao i iz drugih međunarodnih izvora, te su izrađene podloge za objavljivanje natječaja koji će uslijediti u 2014. godini.

Fond je u 2013. godini potpisao Memorandum o razumijevanju vezano za treći SmartGrids ERA-Net poziv za primjenjive istraživačke projektne prijedloge u tematskom području naprednih elektroenergetskih mreža, a temeljem kojeg će kao nacionalna financijska institucija tijekom 2014. godine sufinancirati sudjelovanje hrvatskih partnera u provedbi odabranih projekata od strane međunarodnih konzorcija.

Fond je u 2012. i 2013. godini potpisao pisma namjere, za provedbu projekata „Promocija zelene javne nabave kao potpora ostvarenju EU ciljeva 2020“ (GPP projekt) čiji je nositelj UNDP i projekt CROSKILLS čiji je nositelj Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja. Fond ne sufinancira ove projekte.

3.2.11. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti

Za provedbu poticanja edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti u 2013. godini planirana su sredstva u iznosu od **2.622.566 kn**, a ostvareno je **2.070.098,16 kn**, odnosno **78,93%**, za provedbu 25 projekata.

U 2013. godini provedena je nacionalna informativna medijska kampanja poticanja energetske učinkovitosti u sklopu koje se ciljanim oglašavanjem u elektroničkim medijima podizala svijest građana o energetske učinkovitosti te značaju energetskog certificiranja u zgradarstvu. U sklopu kampanje emitirano su 4 televizijska i 3 radijska spota na ukupno 15 televizija s 3.973 objava i 2 radija sa 173 objava, što je ukupno 4.046 objava. Nastavno na provedenu kampanju, Fond je organizirao i istraživanje tržišta, radi praćenja i analize učinaka edukativnih i informacijskih aktivnosti. Analiza je pokazala kako kontinuirano raste svijest građana o pojmu energetske učinkovitosti i njihovo zamjećivanje takvih informacija u medijima.

U prosincu 2013. godine Fond je održao informativno-edukativni skup „Energetska učinkovitost u javnom sektoru“, s ciljem razmjene iskustava i informiranja o postignutim rezultatima u području racionalnog gospodarenja energijom, energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i zaštite okoliša te doprinosu u ostvarivanju ciljeva i preuzetih obveza Republike Hrvatske u okviru politike energetske učinkovitosti Europske unije. Skupu je prisustvovalo 150 predstavnika županija, gradova, općina, razvojnih agencija, ministarstava i ostalih tijela državne uprave, a uz podršku razvoju projekata i provedbu mjera, Fond je pokrenuo poticanje i promicanje zelene odnosno ekološki svjesne i odgovorne javne nabave nastavno na suradnju u okviru projekta „Promocija zelene javne nabave kao potpora ostvarenju EU ciljeva 2020. godine“ (GPP projekt) koja može u velikoj mjeri pridonijeti zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena, povećanju energetske učinkovitosti i otvaranju novih radnih mjesta.

Fond je prilikom provedbe svih navedenih aktivnosti ostvario suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, regionalnim energetskim agencijama i organizacijama civilnog društva, tvrtkama za pružanje energetskih usluga, uredima za gospodarenje energijom obveznika gospodarenja energijom i s centrima za informiranje građana i drugim pravnim osobama koje djeluju u području racionalnog gospodarenja energijom. Ostvarivanjem ovih aktivnosti, Fond je pridonio informiranju šire javnosti i javnog sektora o značaju, mogućnostima i koristima energetske učinkovitosti, a sve u cilju ostvarivanja smanjenja potrošnje energije na lokalnom i nacionalnom nivou, odnosno u cilju postizanja ciljeva nacionalne energetske politike.

3.2.12. Analiza mjera energetske učinkovitosti za korisnike sredstava Fonda

U 2013. godini Fond je provodio analize financiranih mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije te je izradio niz izvješća, te surađivao u izradi izvješća nadležnih ministarstava.

Na temelju zaprimljenih programa, planova i izvještaja energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije izrađena je analiza za devet županija i jednog velikog potrošača te su podaci iz tih dokumenata uzeti u obzir prilikom planiranja financijskih sredstava Fonda za mjere energetske učinkovitosti u 2013. i 2014. godini.

Fond je surađivao s Ministarstvom gospodarstva i Ministarstvom zaštite okoliša i prirode na izradi izvještaja o korištenju obnovljivih izvora energije prema obvezama Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (tekst značajan za EGP) (SL L 140, 5.6.2009.), koja je prenesena u odredbe Zakona o energiji (NN 120/12), Zakona o tržištu električne energije (NN 22/13), Zakon o tržištu toplinske energije (80/13, 14/14) te

Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 88/12), a koji je uključio pregled poticanih tehnologija, proizvodnju energije iz njih te rezultirajuće smanjenje emisija CO₂.

Za Agenciju za zaštitu okoliša izrađen je izvještaj o ostvarenim uštedama energije, novca i emisija CO₂ iz projekata sufinanciranih od Fonda po godinama za razdoblje od 2008. do 2012. godine te izvještaj o proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije za razdoblje od 2005. do 2012. godine.

U 2013. godini Fond je proveo analizu i ocjenjivanje učinka realiziranih projekata energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije koji su sufinancirani sredstvima Fonda za razdoblje od 2011. do 2013. godine prema Pravilniku o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine br. 77/12). Temeljem izvršenih analiza u 2013. godini, Fond je do kraja veljače 2014. godine, sukladno obvezi iz Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, izradio Izvještaj o ostvarenim uštedama energije iz programa i projekata Fonda do konca 2013. godine

U 2013. godini izrađen je izvještaj o suradnji Fonda s UNDP-om za četvrtu godinu provedbe projekta SGE i programa HiO, dok će se izvještaj o ostvarenoj suradnji za petu godinu provedbe izraditi u 2014. godini, s analizom učinaka ulaganja Fonda u ove projekte, u iznosu od 92 milijuna kuna, u razdoblju od 2008. do konca 2013. godine.

Fond je pokrenuo analizu učinaka svih održanih regionalnih radionica i organiziranih skupova u proteklom razdoblju. Nastavno na provedenu kampanju energetske učinkovitosti u zgradarstvu, Fond je organizirao i istraživanje tržišta koje je pokazalo kako kontinuirano raste svijest građana o pojmu energetske učinkovitosti i njihovo zamjećivanje takvih informacija u medijima, odnosno povećanje svijesti građana o energetske učinkovitosti u zgradarstvu uvećana je za 100% u odnosu na 2008. godinu kada je započet Projekt energetske efikasnosti u Hrvatskoj (EE Projekt). 46% ispitanika zna što je energetska učinkovitost i prepoznaje dobrobit korištenja energetski učinkovitih uređaja i materijala u zgradama, od čega im je najpoznatija mjera energetske učinkovitosti ugradnja štednih žarulja (66%), a zatim kupovina energetski učinkovitih kućanskih uređaja (46%), a među daljnjim mjerama energetske učinkovitosti koje su spremni poduzeti su ugradnja solarnih kolektore (34%) i izolacija kuće/stana (33%).

Fond će nastaviti provoditi analize učinaka svih svojih informativno-edukativnih aktivnosti.

3.2.13. Jamstveni Fond

Jamstveni fond trebao je služiti pokretanju programa energetske obnove javnih zgrada i njegovoj provedbi u 2012. i 2013. godini. Nositelj tog programa bilo je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, a provodio ga je Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI). Program se trebao provoditi po načelu energetske usluge (ESCO), koje podrazumijeva da pružatelj energetske usluge nudi mjere poboljšanja energetske učinkovitosti prema vlastitim rješenjima, financira njihovu provedbu te se kroz ugovorno razdoblje naplaćuje iz ostvarenih ušteda na troškovima za energiju.

Cilj osnivanja jamstvenog fonda odnosno pokretanja programa jamstava bio je poboljšanje tržišnih uvjeta za provedbu ulaganja privatnog sektora u okviru ovog Programa. Jamstvo se trebalo izdavati za namjenska sredstva kredita iz kreditnih linija banaka namijenjenih isključivo za financiranje radova na energetskej obnovi zgrada po uvjetima Programa energetske obnove zgrada javnog sektora 2012. – 2013.

No, s obzirom da Program nije polučio željene rezultate, tijekom 2013. godine nije bilo zahtjeva za izdavanjem jamstava. U listopadu 2013. godine Vlada RH je usvojila novi Program obnove zgrada javnog sektora koji ne predviđa jamstveni fond.

3.3. POSTUPANJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

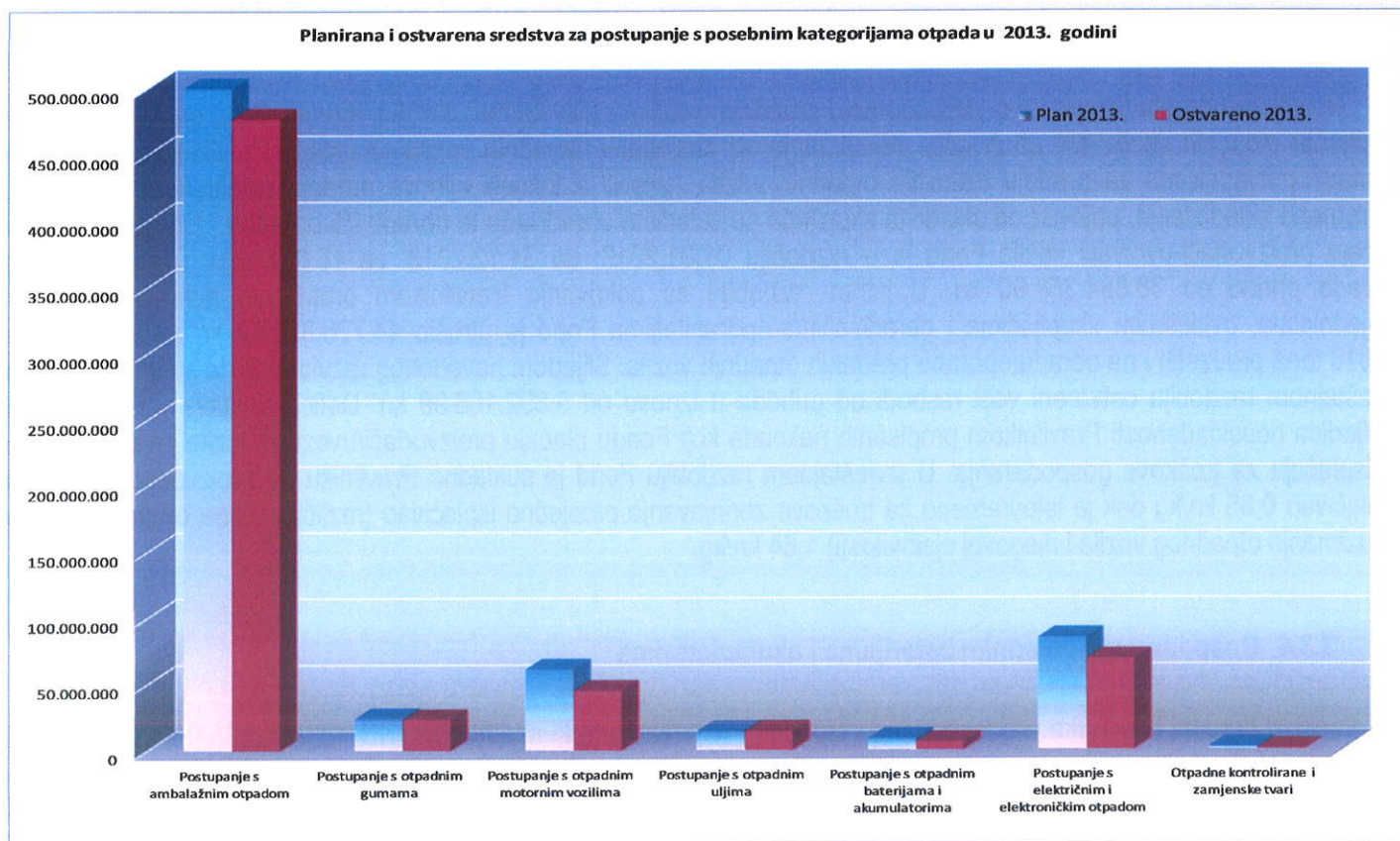
Fond je uspostavio sustav gospodarenja koji je osigurao sveobuhvatno zbrinjavanje posebnih kategorija otpada korištenjem u energetske svrhe ili u materijalnoj uporabi. Gospodarenje posebnim kategorijama otpada tijekom 2013. godine bilo je uređeno Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09), Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i podzakonskim aktima.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine Fond je ostvario prihode od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici proizvoda od kojih nastaju posebne kategorije otpada i prihode od prodaje oporabiteljima ambalažnog otpada u ukupnom iznosu od 704.901.498,86 kn te prihode od kontroliranih tvari u iznosu od 927.522,24 kn., što čini ukupan prihod namijenjen gospodarenju posebnim kategorijama otpada u iznosu od **705.829.021 kn**.

Ostvareni prihodi u cijelosti pokrivaju rashode gospodarenja posebnim kategorijama otpada koji su u istom razdoblju iznosili **633.691.589,29 kn**

Ostvareni rashodi za posebne kategorije otpada po pravilnicima u 2013. godini

Red.broj	POSTUPANJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	PLAN 2013.	Izvršenje 2013.	%
1.	Gospodarenje s ambalažnim otpadom	499.860.000	477.016.406,93	95,43
2.	Gospodarenje otpadnim gumama	24.000.000	23.063.062,47	96,10
3.	Gospodarenje otpadnim uljima	61.000.000	44.776.525,89	73,40
4.	Gospodarenje otpadnim motornim vozilima	14.000.000	13.963.834,42	99,74
5.	Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	8.500.000	5.932.247,09	69,79
6.	Gospodarenje električnim i elektroničkim otpadom	84.280.000	68.431.529,86	81,20
7.	Otpadne kontrolirane i zamjenske tvari	2.000.000	507.982,63	25,40
	UKUPNO	693.640.000	633.691.589,29	91,36

Grafikon 12. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za postupanje s posebnim kategorijama otpada u 2013. godini

Prema odredbama Zakona o otpadu i Zakona o održivom gospodarenju otpadom Fond organizira i osigurava provođenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadni električni i elektronični otpad i kontrolirane i zamjenske tvari).

3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom

Temeljem Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11 i 86/13) Fond je uspostavio sustav prikupljanja, privremenog skladištenja, transporta, reciklaže i oporabe ambalažnog otpada. U sustavu gospodarenja ambalažnim otpadom u 2013. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 204.733,8 tona ambalažnog otpada a prikupljeno 116.749,6 tona ili 57 %, čime je Fond ispunio ciljeve propisane Pravilnikom. Od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici ambalaže Fond je u razdoblju od 01.01.2013. do 31.12.2013. ostvario prihod od 501.750.777,85 kn. Istovremeno je za pokrivanje troškova sustava gospodarenja ambalažnim otpadom Fond utrošio 477.016.406,93 kn. Slijedom navedenog razvidno je da su u 2013. godini prihodi Fonda od ambalaže bili za 24.734.370,92 kn veći od rashoda.

3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09 i 111/11) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, razvrstavanja, prijevoza od privremenih skladišta skupljača do skladišta oporabitelja te oporabu otpadnih guma (materijalnu i korištenja u energetske svrhe). Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici guma Fond je u razdoblju 01.01.2013. do 31.12.2013. za 18.305 tona uvezenih guma ostvario prihod od 32.319.629,56 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima i oporabiteljima Fond je utrošio 23.063.062,47 kn. U predmetnom razdoblju u sustavu koji organizira Fond skupljeno je 19.346 t otpadnih guma ili 105,69 % od količina stavljenih na tržište Republike Hrvatske.

Od prikupljenih količina materijalno je oporabljeno 65 %, a 35 % je oporabljeno u energetske svrhe, čime su postignuti ciljevi propisani Pravilnikom.

3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN136/06, 31/09 i 156/09) Fond organizira sustav skupljanja otpadnih vozila koji obuhvaća: preuzimanje od posjednika otpadnih vozila uz isplate Pravilnikom propisanih naknada posjednicima za predaju cjelovitih otpadnih vozila (ovisno o lokaciji njihove predaje ovlaštenom skupljaču), privremeno skladištenje, prijevoz od skladišta skupljača do skladišta obrađivača te obradu i/ili oporabu. Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici vozila Fond je u razdoblju 01.01.2013. do 31.12.2013. za 48.051 tonu uvezenih vozila ostvario prihod od 38.884.358,90 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova posjednicima, ovlaštenim skupljačima i obrađivačima-oporabiteljima Fond je utrošio 44.776.525,89 kn za zbrinjavanje 28.816 tona preuzetih i na obradu/oporabu predanih otpadnih vozila. Slijedom navedenog razvidno je da su u navedenom izvještajnom razdoblju ostvareni veći rashodi od prihoda u iznosu od 5.892.166,99 kn. Deficiti sustava nastao je kao posljedica neusklađenosti Pravilnikom propisanih naknada koji Fondu plaćaju proizvođači/uvoznici vozila i naknada koje se isplaćuju za troškove gospodarenja. U izvještajnom razdoblju Fond je sukladno Pravilniku od proizvođača/uvoznika naplaćivao 0,85 kn/kg dok je istovremeno za troškove zbrinjavanja prosječno isplaćivao (različite visine ovisno o mjestu preuzimanja otpadnog vozila i njegovoj cjelovitosti) 1,64 kn/kg.

3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09 i 156/09) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, prijevoza od skladišta skupljača do skladišta obrađivača-oporabitelja baterija i akumulatora (otpadnih startera, prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih baterija i akumulatora). Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici za proizvedene i uvezene količine startera, prijenosnih i industrijskih baterija i akumulatora Fond je u razdoblju 01.01.2013. do 31.12.2013. ostvario prihod od 8.066.934,95 kn za ukupnu količinu od 8.007 tona. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima i obrađivačima-oporabiteljima Fond je utrošio 5.932.247,09 kn za 7.296 tona preuzetih i na obradu-oporabu predanih otpadnih baterija i akumulatora.

3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09 i 91/11) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, predobrade/kondicioniranja i prijevoza od skladišta skupljača do skladišta oporabitelja otpadnih ulja. Od naknada i zateznih kamata koje plaćaju proizvođači-uvoznici svježih mazivih ulja za proizvedene i uvezene količine akumulatora Fond je u razdoblju 01.01.2013. do 31.12.2013. ostvario prihod od 31.962.347,64 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima otpadnih mazivih i jestivih ulja, odnosno troškova izvoza na zbrinjavanje otpadnih mazivih masti koje se ne mogu uporabiti na području Republike Hrvatske Fond je utrošio 13.963.834,42 kn.

U izvještajnom razdoblju kroz sustav Fonda skupljeno je 685 tona otpadnih jestivih ulja i 6.595 tona otpadnih mazivih ulja ili 29,09 % od količina stavljenih na tržište Republike Hrvatske. Realno se taj postotak može povećati na minimalnih 50% s obzirom da se značajne količine otpadnih ulja skupljaju i predaju na oporabu izvan sustava a što se opravdava ekonomskim razlozima.

3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09 i 143/12) definiran je i uspostavljen sustav odvojenog skupljanja električnog i elektroničkog otpada radi njegove uporabe, zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

Od naknada koje Fondu plaćaju proizvođači EE opreme (izvorni proizvođači i uvoznici) u razdoblju od 01.01.2013. do 31.12.2013. Fond je ostvario prihod od 91.917.449,96 kn.

U istom razdoblju ovlašteni skupljači koncesionari sakupili su 15.025 tona EE otpada a koncesionari obrađivači preuzeli su i obradili 15.207 tona EE otpada za što su ukupni rashodi Fonda sukladno utvrđenim naknadama iz Pravilnika iznosili 68.427.339,70 kn.

Sukladno smjernicama i direktivama EU Pravilnikom je postavljen cilj da se godišnje po stanovniku prikupi 4 kg električnog i elektroničkog otpada. U 2013. godini skupljeno je 3,51 kg/stanovniku.

3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima

Fond je temeljem Vladine Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05) u i uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode 2011. godine sklopio sa 3 Centra za prikupljanje, obnavljanje i oporabu tvari koje oštećuju ozonski sloj ugovore o obavljanju poslova prikupljanja, razvrstavanja, privremenog skladištenja i izvoza na zbrinjavanje tvari koje se ne mogu obnoviti i/ili uporabiti. Zbog kašnjenja u instaliranju opreme za obnavljanje, oporabu i provođenje fizikalno-kemijskih analiza tvari koje su predmet obnavljanja i/ili zbrinjavanja i s tim u svezi i obuke osoblja za rad, samo jedan Centar je započeo sa radom i to sredinom 2012. godine, a u istoj godini sakupljeno je 12.020 kg tvari koje oštećuju ozonski sloj.

Tijekom 2013. godine u Centru je sakupljeno 7.380 kg tvari koje oštećuju ozonski sloj za što je Fond isplatio 507.982,63 kn ili 25,4 % planiranih sredstava.

Od ukupne količine tvari sakupljene u 2012. i 2013. godini na zbrinjavanje je izvezeno 8.889 kg.

3.4. ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE

Za **administrativno upravljanje i opremanje** Fond je u 2013. godini planirao sredstva u iznosu od **59.003.500 kn**, a ostvario je **201.958.962,35 kn (342,28%)**, no kako su u okviru ove aktivnosti iskazani izdaci za kupnju trezorskih zapisa Ministarstva financija RH s rokom dospijeca od 91 dan u iznosu od 149.664.000,00 kn i kako isti sukladno Odluci Upravnog odbora Fonda (Klasa: 024-04/13-03/17, Urbroj: 563-03/209-13-8, od 04. listopada 2013. godine) terete viška prihoda poslovanja ostvaren u 2012. godini, stvarni rashodi i izdaci za administrativno upravljanje i opremanje u 2013. godini iznose **52.294.962,35 kn** odnosno **89%** planiranih rashoda i izdataka.

IV. REKAPITULACIJA OSTVARENJA PROGRAMA RADA FONDA U 2013. GODINI

A.) Fond je u 2013. godini **ukupne prihode i primitke:**

- planirao u iznosu od 1.057.343.855,00 kn
- ostvario u iznosu od 1.059.196.782,17 kn

B.) Fond je u 2013. godini **ukupne rashode i izdatke:**

- planirao u iznosu od 1.057.343.855,00 kn
- ostvario u iznosu od 1.103.921.353,99 kn

Od toga je za:

a.) Programe i projekte zaštite okoliša:

- planirano 221.281.515,00 kn
- ostvareno 196.640.146,19 kn

b.) Programe i projekte energetske učinkovitosti:

- planirano 83.418.840,00 kn
- ostvareno 71.630.656,16 kn

c.) Postupanje s posebnim kategorijama otpada:

- planirano 693.640.000,00 kn
- ostvareno 633.691.589,29 kn

d.) Administrativno upravljanje i opremanje:

- planirano 59.003.500,00 kn
- ostvareno 201.958.962,35 kn,
(od čega se na izdatke za trezorske zapise odnosi..... 149.664.000,00 kn).

Rashodi i izdaci Fonda u 2013. godini ostvareni su u iznosu 1.103.921.353,99 kn, što iznosi 104,41% planiranih rashoda i izdataka za 2013. godinu.

Od 1.103.921.353,99 kn rashoda i izdataka prema aktivnostima i ekonomskoj klasifikaciji na trećoj razini, sukladno Financijskom planu Fonda za 2013. godinu ostvaren je iznos od 939.657.063,49 kn.

Razlika u iznosu od 164.264.290,50 kn odnosi se na rashode i izdatke koji nisu planirani te sukladno Odluci Upravnog odbora Fonda (Klasa: 024-04/13-03/17, Urbroj: 563-03/209-13-8, od 04. listopada 2013. godine) terete viška prihoda poslovanja ostvaren u 2012. godini.

Rezultat poslovanja izvještajnog razdoblja je višak u iznosu od 119.539.718,68 kn koji zajedno s viškom prihoda poslovanja iz 2012. godine (243.722.651,01 kn) umanjenim za izdatke za kupnju trezorskih zapisa Ministarstva financija RH i pokriva rashoda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti (164.264.290,50 kn) čini **višak izvještajnog razdoblja u iznosu od 198.998.079,19 kn.**

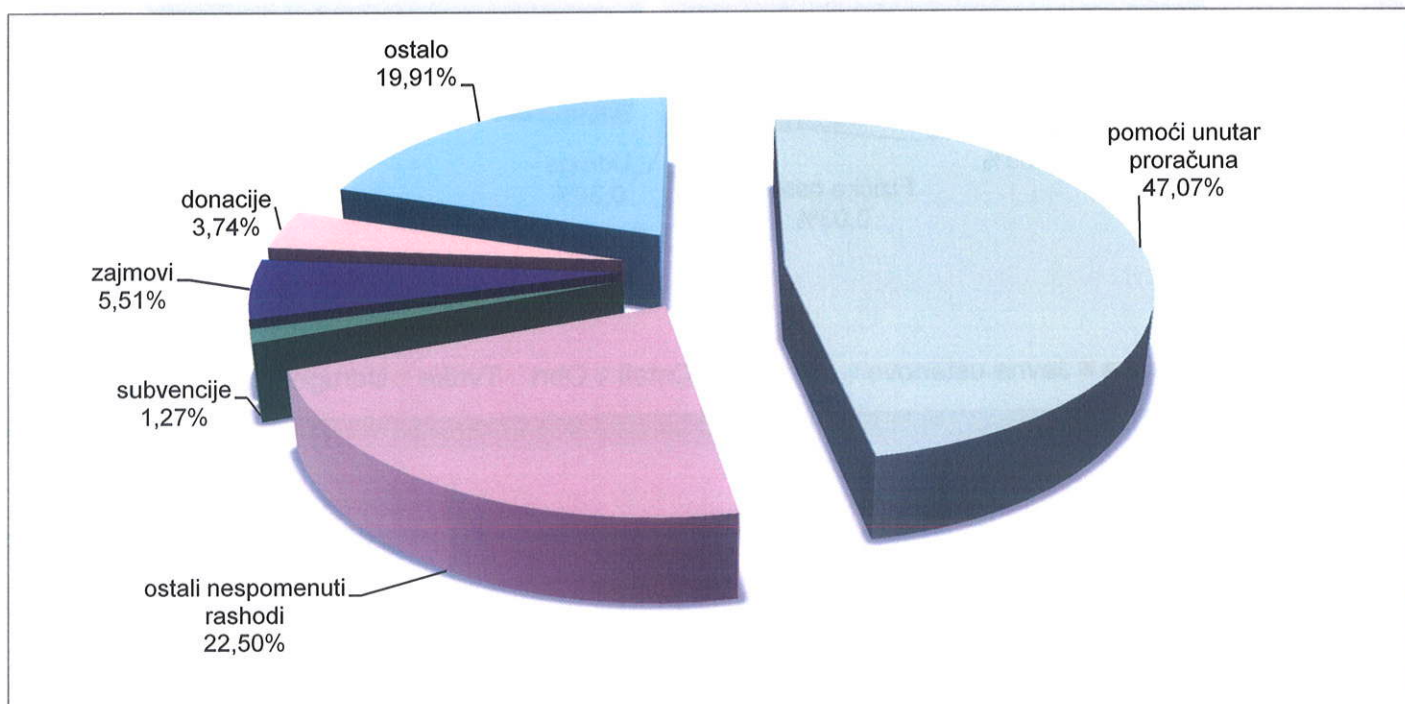
U 2013. godini od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u visini od **268.270.802,35 kn** realizirano je prema:

A) ekonomskoj klasifikaciji

• pomoći unutar proračuna	126.262.626,65 kn
• ostali rashodi (materijalni, financijski)	60.357.954,64 kn
• subvencije	3.417.583,80 kn
• zajmovi	14.781.914,94 kn
• donacije	10.031.548,18 kn
• ostalo (intelektualne i osobne usluge, ostali građ. objekti, usluge promidžbe i informiranja, reprezentacija, usluge tekućeg i investicijskog održavanja...)	53.419.174,14 kn

Sveukupan zbroj

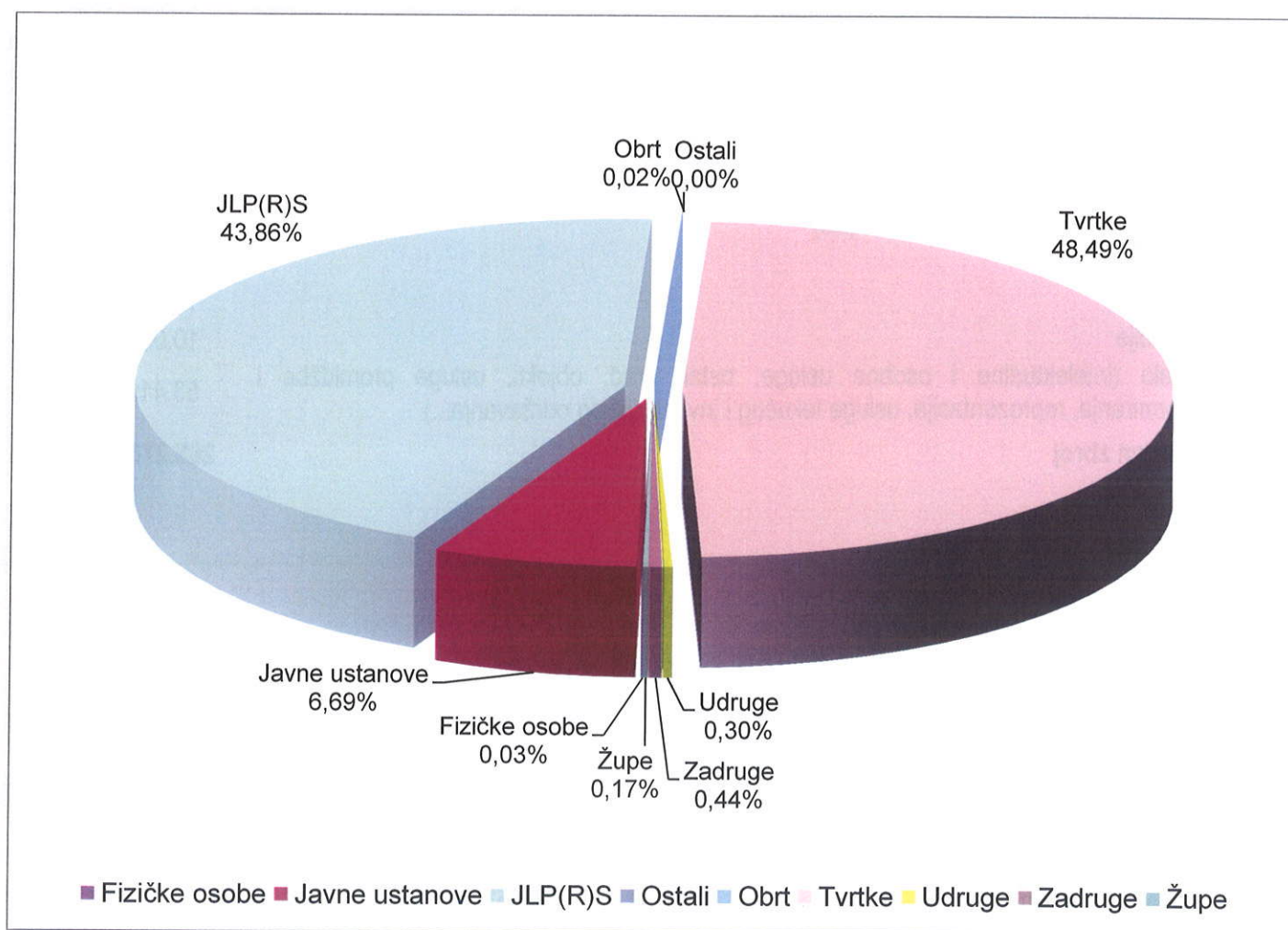
268.270.802,35 kn

Grafikon 14. Rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u 2013. godini prema ekonomskoj klasifikaciji

B) korisnicima sredstava:

• Fizičke osobe	90.247,22 kn
• Javne ustanove	17.934.419,04 kn
• JLP(R)S	117.650.280,01 kn
• Ostali	10.800,00 kn
• Obrti	65.506,32 kn
• Tvrtke	130.085.765,00 kn
• Udruge	801.595,20 kn
• Zadruge	1.167.460,73 kn
• Župe	464.728,83 kn
Sveukupan zbroj	268.270.802,35 kn

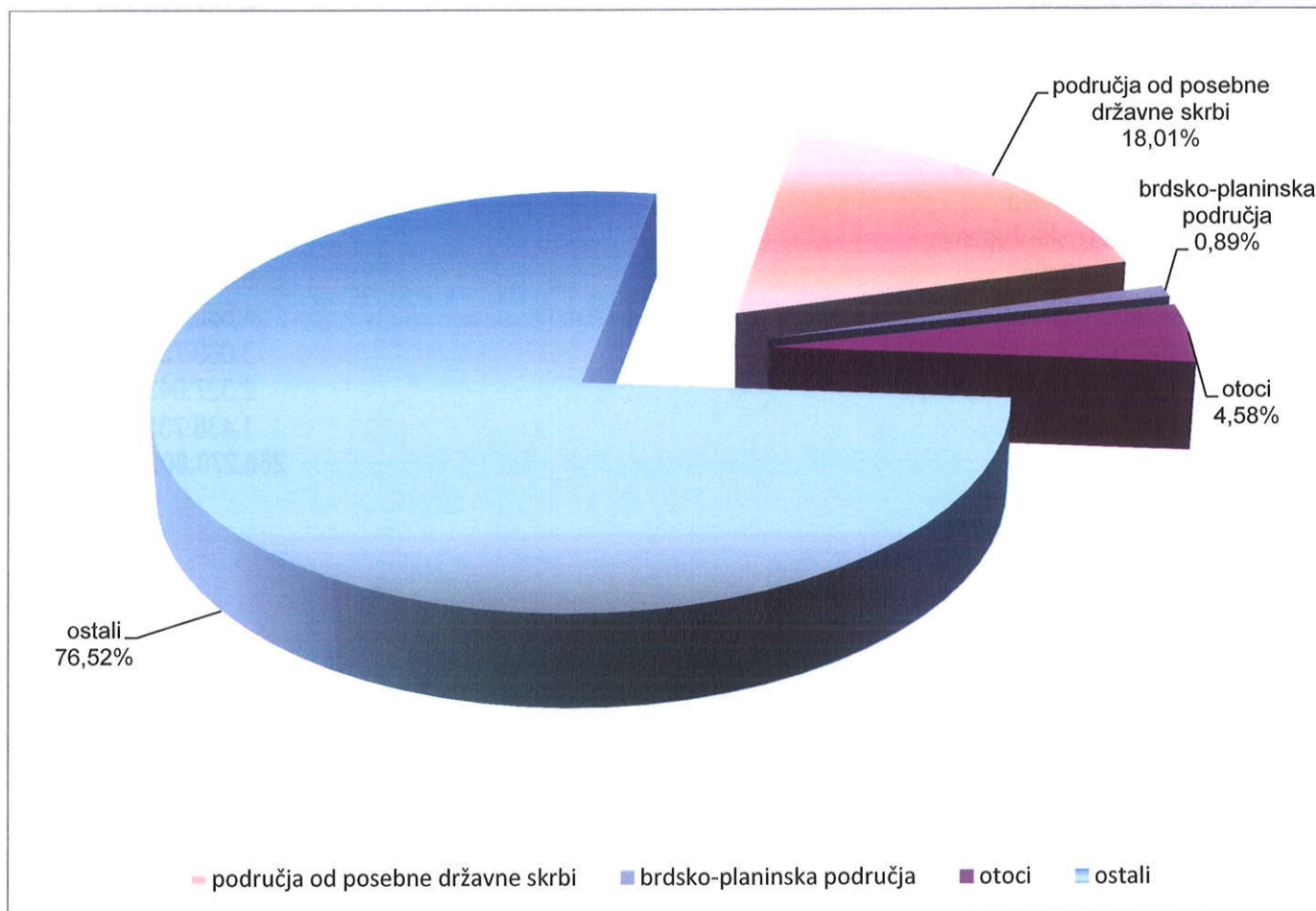

Grafikon 15. Ukupno rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u 2013. godini po korisnicima sredstava

C) područjima:

- područja od posebne državne skrbi
 - brdsko-planinska područja
 - otoci
 - ostala područja
- Sveukupan zbroj**

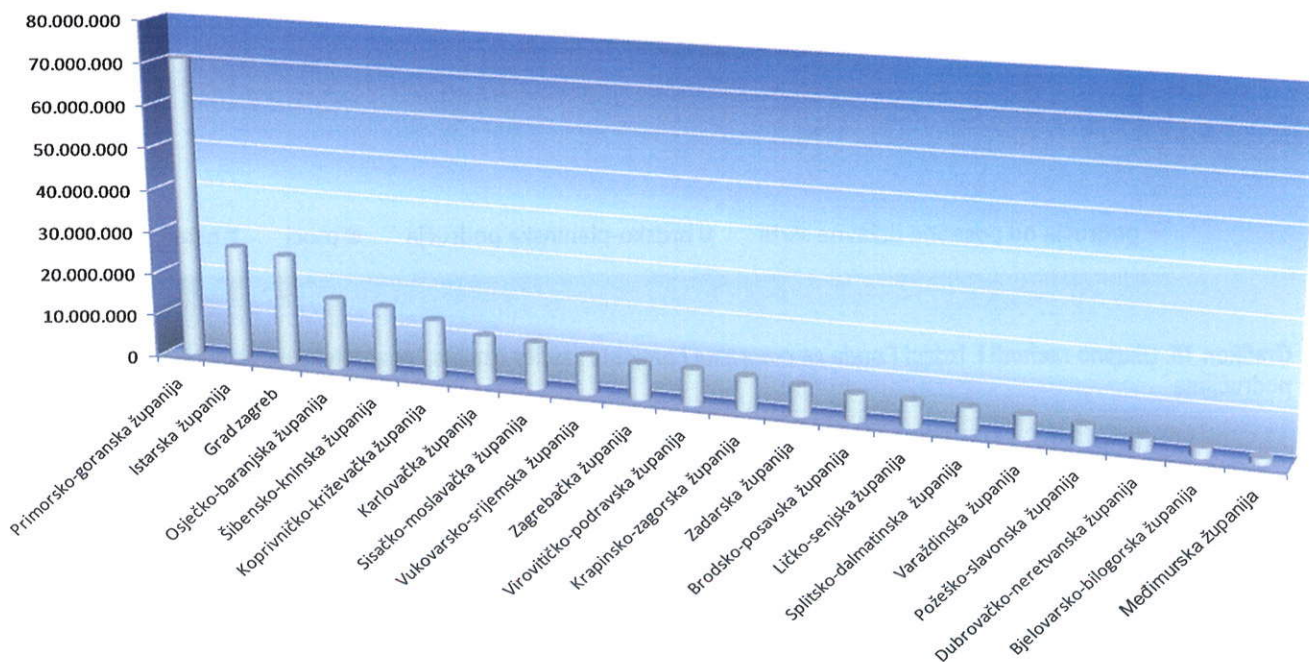
48.323.142,08 kn
2.386.480,94 kn
12.291.435,92 kn
205.269.743,41 kn
268.270.802,35 kn

Grafikon 16. Ukupno rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u 2013. godini po područjima

D) županijama:

• Primorsko-goranska županija	70.734.588,42 kn
• Istarska županija	26.913.695,45 kn
• Grad Zagreb	25.863.182,54 kn
• Osječko-baranjska županija	16.717.272,43 kn
• Šibensko-kninska županija	15.878.532,26 kn
• Koprivničko-križevačka županija	13.907.452,29 kn
• Karlovačka županija	11.387.817,17 kn
• Sisačko-moslavačka županija	10.922.266,56 kn
• Vukovarsko-srijemska županija	9.062.240,49 kn
• Zagrebačka županija	8.404.742,49 kn
• Virovitičko-podravska županija	8.301.485,16 kn
• Krapinsko-zagorska županija	7.915.146,29 kn
• Zadarska županija	6.936.406,01 kn
• Brodsko-posavska županija	6.390.147,51 kn
• Ličko-senjska županija	6.151.285,95 kn
• Splitsko-dalmatinska županija	5.943.360,31 kn
• Varaždinska županija	5.424.789,32 kn
• Požeško-slavonska županija	4.580.858,80 kn
• Dubrovačko-neretvanska županija	3.069.754,68 kn
• Bjelovarsko-bilogorska županija	2.327.043,20 kn
• Međimurska županija	1.438.735,02 kn
Sveukupan zbroj	268.270.802,35 kn

Grafikon 17. Ukupno rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u 2013. godini po županijama

V. ZAKLJUČAK

Osnivanjem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost institucionalno je ojačan sektor zaštite okoliša, što je rezultiralo znatnim povećanjem ulaganja u zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Time je Fond postao centralno mjesto prikupljanja i ulaganja izvanproračunskih sredstava u programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, uključujući ulaganja u programe i projekte obnovljivih izvora energije, te u poticanje i provođenje mjera racionalnog gospodarenja energijom.

U obavljanju svog djelokruga rada Sektor za zaštitu okoliša promicao je ciljeve i načela zaštite okoliša i prirode radi postizanja sustavnog i cjelovitog očuvanja kvalitete okoliša, očuvanja prirodnih zajednica i racionalnog korištenja prirodnih dobara kao osnovnih uvjeta održivog razvoja.

U srpnju 2013. godine stupio je na snagu Zakon o održivom gospodarenju otpadom koji je donio novine u postupanju s otpadom. Zakon je propisao načela i red prvenstva u gospodarenju otpadom, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente, nadležnost i obveze u gospodarenju otpadom i nadzor nad provedbom obveza u gospodarenju otpadom. Načela gospodarenja otpadom propisuju načelo onečišćivač plaća, načelo blizine, načelo samodostatnosti i načelo sljedivosti. Red prvenstva gospodarenja otpadom propisuju sprječavanje nastanka otpada, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje, druge postupke obrade (energetske opraba i dr.) i kao zadnji red zbrinjavanje otpada.

Ciljevi gospodarenja otpadom su uvođenje primarne selekciju otpada, recikliranje 50% do 2020. godine, usklađenje i sanacija svih odlagališta otpada i zatvaranje svih odlagališta godinu dana od uspostave Centra za gospodarenje otpadom ili najkasnije do 2018. godine.

Sektor za zaštitu okoliša u 2013. godini usmjerio je svoje aktivnosti u projekte za provedbu Zakona o održivom gospodarenju otpadom a sve sukladno Programu rada Fonda za 2013. godinu. i Financijskom planu za 2013. godinu.

Sukladno programskim aktivnostima u području zaštite prirode, Fond je u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode tijekom 2013. godine, započeo sufinanciranje pripreme prioritarnih projekata sektora zaštite prirode za EU fondove u 2013. godini, u okviru kojih se nalazi izrada projektne dokumentacije i projektne aplikacije nacionalnih parkova i parkova prirode.

Nadalje, ugovoreni su ili su u pripremi projekti kojima se značajno doprinosi razvoju i unapređenju posjetiteljske infrastrukture te poboljšavanje upravljanja zaštićenim područjima.

Navedeni projekti predstavljaju dodatna ulaganja kojima se saniraju postojeći objekti i prenamjenjuju u iznimne prezentacijske i muzejske prostore, kojima se doprinosi uspostavi jasnog sustava interpretacije prirodnih vrijednostima s porukama zaštite i očuvanja prirode s naglaskom na ekološku mrežu EU Natura 2000.

Stoga, realizacija navedenih projekata dizajna i interpretacije prirodnih vrijednosti u zaštićenim područjima od iznimnog je značaja za sektor zaštite prirode u promicanju i jačanju povezivanja s ciljevima Natura 2000 u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže RH.

Nastavno, u odnosu na proteklo razdoblje Fond je tijekom 2013. godine dao i značajnu potporu projektima Državnog zavoda za zaštitu prirode koji pridonose ispunjavanju strateških ciljeva zaštite prirode u pogledu osiguravanja povoljnog stanja očuvanosti vrsta i staništa zadanih Strateškim planom Ministarstva zaštite okoliša i prirode 2013-2015., te ispunjavanju obveza izvješćivanja Europske komisije o stanju ugroženih vrsta i stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju koje žive na području RH.

Zaštita okoliša, energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije predstavljaju u strategiji gospodarskog razvoja Hrvatske, po uzoru na Europsku uniju, jedno od važnijih strateških opredjeljenja u čijem ostvarivanju, u značajnoj mjeri, može pridonijeti i Fond.

Imajući to u vidu, osnovna zadaća Fonda je u 2013. godini bila osiguravanje uvjeta za kvalitetna ulaganja kojima će se ostvariti ubrzano poboljšanje stanja okoliša, razvoj domaćeg tržišta za financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, odnosno područja koja danas imaju posebno značenje za održivi gospodarski razvoj.

Također je značajna uloga Fonda za pripremu i realizaciju projekata za Kohezijski i strukturne fondove EU u okviru funkcije Fonda kao posredničkog tijela u upravljanju strukturnim instrumentima, funkcije Fonda kao potpore korisniku u pripremi projekata za prijavu na Kohezijski fond.

U okviru uloge Fonda za pripremu i realizaciju projekata za Kohezijski i strukturne fondove EU u okviru Sektora za fondove EU oformljene su u tijeku 2013. godine dvije službe za podršku krajnjem korisniku u pripremi i provedbi projekata kroz koje Fond pomaže korisnicima u stručnim poslovima u svezi utvrđivanja, pripreme, provedbe i financiranja projekata i

drugih aktivnosti i to na način da sudjeluje u odabiru korisnika sredstava te u određivanju načina korištenja, praćenju ostvarivanja projekata te stručnog i financijskog nadzora u realizaciji.

Aktivnosti koje je fond provodio u 2013. pridonijele su unaprjeđenju provedbe politike uspostave sustava cjelovitog gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj u skladu s EU politikom zaštite okoliša kojoj je cilj promicati održivi razvoj i štititi okoliš za sadašnje i buduće naraštaje stavljanjem fokusa na odgovorno i aktivno uključivanje krajnjih korisnika u pripremu i provedbu projekata bitnih za uspostavu sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj skladu s EU politikom zaštite okoliša kojoj je cilj promicati održivi razvoj i štititi okoliš za sadašnje i buduće naraštaje.

Zaštita okoliša i energetska učinkovitost postali su značajan pokretač gospodarskog razvoja Hrvatske. To potkrepljuje velik broj gospodarskih subjekata koji su uključeni u poslove vezane za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, posebno u području gospodarenja otpadom, oporabe otpada, smanjenja emisija štetnih plinova u okoliš, čistije proizvodnje, održive gradnje, čistijeg transporta, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije i racionalnog gospodarenja energijom uz financijsku pomoć Fonda.

Klasa: 024-04/14-04/1
Urbroj: 563-01/01-14-12
Zagreb, 7. srpnja 2014. godine

